

WAASAN PÄIVÄLEHTI

GPT3

Irtonumero 1 €
Verkossa ilmainen

ISSN 2954-243X

N:o 39

Sunnuntaina, 17 syyskuuta

2023

Waasan Päivälehti - moderni sanomalehti, jonka ulkoasu on peräisin 1870-luvulta. Silloin sanomalehdissä oli vain 4 sivua. Paljon tekstiä, mutta ei kuvia ollenkaan, joten neljässä sivussa on paljon luettavaa. Lehti sisältää lainauksia vanhoista päivälehdistä, jotka on otettu Kansallisarkistosta (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3 tekee osan rutiinomaisesta toimitustyöstä. Waasan Päivälehti ilmestyy sunnuntaiaamuisin, mutta tavoitteenamme on, että se ilmestyy joka päivä jatkossa. Lehti on luettavissa verkossa ilmaiseksi, painetut yksittäisnumerot maksavat 1 €. Mainoshinta 6 €/palstamillimetri, mutta vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Toistuvat ilmoitukset = 50 % alennus. Lähetä ilmoitukset jpg-, tiff- tai png-muodossa osoitteeseen waasanpaivalehti@gmail.com. Ilmoitukset pienennetään 46 mm:n sarakkeen leveyteen. Jos ilmoitus ei mahdu seuraavaan lehteen otamme yhteyttä. Päätoimittaja Hans Björknäs Posti: Waasan Päivälehti, Koulukatu 37 B 7, 65100 Vaasa, puhelin +358-40-5462455.

Uutiset

Itsemurhat Suomessa

Maassamme yli 700 ihmistä tekee itsemurhan joka vuosi, eli runsaasti enemmän kuin mitä kuolee liikenteessä. . Ihan tarkkaa lukua ei ole tiedossa, koska ei voida tietää onko huumeiden yliannostus vahinko vai tahallinen. Itsemurha aiheuttaa uhrin läheisille suurta stressiä, ahdistuneisuutta, syyllisyyt'kin.

Viikko sitten vietettiin Itsemurhien ehkäisemisen maailmanlaajuinen päivä. Itsemurhien lukumäärä maailmanlaajuisesti lähentävät miljoonaa ihmistä.

Helsingissä ja Kuopiossa on itsemurhien ehkäisyssä otettu käyttöön Linity-malli. Linity on lyhenne sanoista Lyhytinterventio itsemurhaa yrittäneille, ja se on tutkitusti tehokas estämään uusia itsemurhayrityksiä. Tämä hoitomenetelmä on leviämässä.

Sokeri on edullinen

ainakin Vaasanpuistikon SALE:ssa.

Muulla sokerin kilohinta on noin 1.5€.

Viikon taide-elämys

Albert Edelfeltin maalaukset

Albert Edelfelt oli suomalainen taidemaalari, joka eli vuosina 1854–1905. Hän oli merkittävä hahmo suomalaisessa taidemaailmassa, ja hänen teoksiaan kunnioitetaan ja tutkitaan edelleen..

Tässä *Luonnos teokseen Leikkiviä poikia rannalla, 1884*

Sanna Marin lähtee valtiopäivistä uuteen työhön

Suomen entinen pääministeri Sanna Marin (SDP) jättää valtiopäivän, kun hänet on nimitetty Lontoon Tony Blair Institututen strategiseksi neuvonantajaksi.

Marin ilmoitti päätöksestä lehdistötilaisuudessa valtiopäivissä torstaina. Hän sanoi uskovansa voivansa palvella äänestäjiä paremmin uudessa tehtävässä.

Eduskunta hyväksyi Marinin eroa viime tiistaina.

Marin on ilmoittanut että hän jää Suomeen asumaan, vaikka uusi työ edellyttää paljon matkustamista.

Marinin ero on herättänyt keskustelua sosiaalisessa mediassa. Olisiko Marin pitänyt ilmoittaa suunnitelmistaan jo ennen edus-

Sivu-Sid-Page:

Suomeksi 1

På finska
In Finnish

På svenska 10

Ruotsiksi
En Swedish

In English 19

Englanniksi
På engelska

Valokuvaaliite 27

Fotobilaga
Photo supplement

kuntavaaljea? Sitä kysytään ja samalla harmitellaan että SDP rakensi vaalikampanjansa Marinin varaan, vaikka puolueessa

Kuvaliite sivu 27

Kukat Vaasassa. Kaupungin puutarhaosasto tekee varmasti upeaa työtä tänä keväänä. Tehdään kaupungistamme kaunis ja viihtyisiä!

KOVINA AIKOINA
Kertomus Suomen viimeisten
nälkävuosien ajoilta
KARLA. TAVASTSTJERNA
Suomentanut Juhani Aho
Julkaistu 1892.
OSA 34

Lehtimaa kutsuttiin sisään kuulemaan oikeuden päätöstä. Hän astui esiin silmät riemusta loistaen, mutta silloin vetäisi nimismies kakluunin pellin auki, niin että salissa kuului iso rämäys. Lehtimaa vavahti ja katsahti säikähtyneenä taakseen; — nyt viettäisiin hänet valalle, arvasi hän. Mitenkä hän nyt suoriutuisi? Jumala oli auttanut häntä tähän saakka mutta nyt näytti jättävän hänet saatanaan haltuun. Pieni tuomari tekeytyi hyvin juhlalliseksi, apulaiset kohottautuivat tuoleillaan, lautamiehet kakistelivat, ja odotuksen suhaus kävi kuulijajoukon läpi. Mutta Lehtimaa alkoi vapista niin että kahleet kalisivat. Tällaista loppua

hän ei ollut ajatellut. Nyt vannoi Jumalan oma välikappale itsensä helvettiin. Mutta nyt ei ollut aikaa sitä ajatella. Ja hän heitti taas asiansa kaikkivaltiaan haltuun. Siinä seisoivat hän vaaleana ja vapisi. Tuomari kiinnitti häneen pitkän, arvelevan katseen ja ryhtyi julistamaan oikeuden päätöstä. Lehtimaa aikoi kysyä, saisiko hän esittää muutamia kohtia puolustukseensa, kun tuomari alkoi. Vanki kuunteli henkeään pidätellen ja koetti pakottaa itsensä ymmärtämään ruotsalaisia sanoja. Kun ei siitä apua lähtenyt, yritti hän tuomarin kasvoista arvata tuomion sisältöä. Mutta tuosta sileästä, parrattomaksi ajetusta naamasta ei voinut mitään lukea. Näytti siltä kuin hän olisi lukenut jotain, joka ei liikuttanut häntä itseään eikä ketään muutakaan. Vihdoinkin oli lukeminen lopussa, ja nurkkakirjuri käänsi oikeuden päätöksen suomeksi muuta-

saattoi olla tietoa Marinin suunnitelmista.

— Äänestäjät ovat äänestäneet minua tietyin arvopohjan puolesta, ja uskon voivani toteuttaa sen arvopohjan vielä paremmin tässä uudessa tehtävässä, Marin sanoi.

Tuli saippuatehtaalla

Viime lauantaina viikko sitten syttyi jälleen Palosaaren saippuatehtaalla. Tehdas on suljettu ajo- ja sitten ja kiinteistö on huonossa kunnossa ja se saa ilmeisesti usein kutsumattomia vieraita.

Tämä on neljäs kerta parin vuoden aikana kun tehtaalla syttyi tulipalo.

Vähäkyrö

on nyt ollut osa Vaasaa 10 vuoden ajan.

Ja n'yttöö kovasti siitä että vähäkyräläiset ovat tyytyväisiä liittymiseen.

Kaikki hyvinvointialueet tuottavat alijäämää

Alijäämä on vuodessa noin miljardin verran. Tilanne on pahin Turun seudulla, missä alijäämä on tänä vuonna 123 miljoonaa. Toiminnan tappiollisuus johtuu siitä että alun perin on budjetoitu liian vähän rahaa.

Alijäämä pakottaa ankariin toimiin. Lukuisat toimipisteet suljetaan, kuten myös Vaasan

alueella. Tampereella irtisanoitaan 500 henkilöä, mikä on järkyttävä toimenpide kun henkilöstöpula tärkein syy toimintavaikeuksiin.

Kaksi uutta laivaa Suomen ja Ruotsin välillä

Kaksi uutta alusta, Finnsirius ja Finncanopus, aloittavat nyt laivanteen Naantalin ja Ruotsin Kapellskärin välillä. Kapellskär sijaitsee noin 90 km Tukholmasta koilliseen.

Turkistarhaajat,

ainakin osa heistä, ovat kallistumassa siihen suuntaan että turkistarhauksella ei ole tulevaisuutta. Mutta tämän elinkeinon lopettaminen pitää tapahtua hallitusti, ja siinä tarvitaan yhteiskunnan tukea.

Ehkäistään digisyrjäytymistä

Hallitusohjelmassa on maininta digisyrjäytymisestä: ”Laaditaan digitaalisen sosiaali- ja terveydenhuollon ohjelma ja varmistetaan sen johtaminen. Tuetaan digitalisaation etenemistä myös mahdollistavan lainsäädännön kautta. Nostetaan sähköisen asioinnin osuutta ja tehdään digitaalisesta asioinnista ensisijais- ta niiden asiakkaiden kohdalla,

milla lyhyillä lauseilla. Lehtimaan kasvat lävähtivät palttinaan vaaleiksi, hän käännähti tuomarin puoleen pikaisella nykäyksellä, joka oli olevinaan kumarrus, ja sanat tarttuivat hänelle kurkuun, kun hän sanoi:

— Pitääkö minun siis vannoman itseni vapaaksi?

Kaikkia läsnäolijoita pyrki naurattamaan, mutta tuomari alkoi suomeksi selittää Lehtimaalle, mikä on rangaistus siitä jos vannoo väärin ja kuinka väärän valan tekijä heittää sielunsa iankaikkisesti paholaisen haltuun. Merkkillistä, kuinka voimakkaasti tuo pikkuinen mies vaikutti. Nuo leikilliset silmät rypistyivät uhkaavan totisiksi ja sanat tunkivat kuin terävät seipäät läpi Lehtimaan luiden ja ytimien. Tuomari päätti varoituksensa synkällä, uhkaavalla äänellä:

— Ja voitko sinä, Karl Juhano-poika Lehtimaa, nyt Jumalan ja korkean oikeuden edessä, oikean

käden etu- ja keskisormi Pyhän Raamatun päälle pantuna, otsa avoinna ja sydän rauhallisena kaikkien näiden rehellisten ihmisten läsnäollessa sielusi iankaikkisen autuuden nimeen vannoa olevasi viaton, niin tulkoot siitä seuraukset päällesi ajassa ja iankaikkisuudessa. — Aamen! lisäsi hän paremman vakuuden vuoksi ja katsoi polttelevilla silmillään Lehtimaata, niin että tämä tunsu niiden tunkevan syyllisen sydämensä sisimpään sopukkaan ja alkoi jälleen vapista.

Apulaiset panivat pois kynänsä, ja kädet ristissä rinnan päällä tarkastivat häntä uhkaaviin asentoihin asettuneina. Lehtimaa katsoi sivulleen ja näki lautamiesten tukeat katseet, takana olivat taas kuulijat kymmenine silmineen. Hänen polvinivelensä pettivät, niin että jalkaraudat kalisivat, ja vanginvartijat tulivat häntä tukemaan. Hän puristi silmänsä pieniksi, kokosi kaikki

joille se on mahdollista. Laajennetaan digitaalisten sote-keskusten mukaisen palveluiden saatavuutta ja arvioidaan kansallisen ratkaisun vaikuttavuutta. Ehkäistään digisyrjäytymistä ja huomioidaan eri käyttäjäryhmien tarpeet ja digitaalisten ratkaisujen helppokäyttöisyys. Varmistetaan kasvokkain tai puhelimitse asiointi tarvittaessa.”

Hallitus suunnittelee korvausta keliakikoille

Niin sanottu keliakia-korvaus, eli korvaus keliakiaa sairastaville taudin takia kalliimpien ruokailumenojen korvaamiseksi, lopetettiin vuonna 2015. Nyt on toiveita tämän korvauksen palauttamisesta. Hallitusohjelmassa lukee: ”Palautetaan keliakiakorvaus alaikäisiä ja alemman tulotason aikuisia painottaen.” Saa nähdä toteutuuko?

Ruoka- ja ravitsemustapahtumia eläkeläisille Vaasaan tänä syksynä

Vaasassa järjestetään tänä syksynä sarja ruokaan ja ravitsemukseen liittyviä tapahtumia, jotka palvelevat ikääntyvää väestöä. Nämä tapahtumat ovat osa Elin-
tarvikeviraston Ravitseva ruoka ja ruoka yhdessä -kampanjaa.
Elin-
tarvikeviraston Syksyl-

le 2023 suunnitellun Ravitsevaa ruokaa ja ruokailua yhdessä -kampanjan tavoitteena on parantaa ikääntyneiden ravitsemusta ja lisätä tietoisuutta sen merkityksestä hyvän terveyden ylläpitämisessä.

Kampanjan paikalliset yhteistyökumppanit järjestävät erilaisia erityisesti senioreille suunniteltuja ruoka- ja ravitsemusaiheisia tapahtumia läpi kauden. Vaasassa näitä tapahtumia isännöivät järjestöt, kuten Aikuiskoulutuskeskus Alma, Seniorineuvosto ja useat muut tahot.

Suunnitelluissa tapahtumissa levitetään tietoa ravitsemuksesta esimerkiksi ruoanlaittotunneilla, sienestysmatkoilla, sadonkorjuujuhilla ja yhteisillä ruokailu-
eläkeläisten lounas
Torstaina 14. syyskuuta klo 11.30

Suuri seurakuntatalo. Vaasan Suomalainen seurakunta on mukana järjestämässä. ”Nauti yhdessä herkullinen ateria 8 eurolla. Lyhyt pohdiske-
luhetki pidetään sekä suomeksi että ruotsiksi. Olet lämpimästi tervetullut joukkoomme nautimaan ihastuttavasta ruokailuko-

— Ahaa! Siinä se nyt on valapat-
to!
Lehtimaan mielikuvitus, joka aina oli ollut vilkas, oli kiihottunut äärimmillään oikeuden edessä, ja nyt hän oli vähällä pyörtyä. Neljänneksen kuluttua oli hän matalalla ja uupuneella äänellä, tuoli istuen, vanginvartijain tukemana ja uteliaiden ihmisten ympäröimänä tunnustanut kaiken.
Tunnustuksen jälkeen tuomittiin tuo puolikuollut pahantekijä mestattavaksi ja teloitettavaksi tahallisesta kaksoismurhasta, joka rangaistus kuitenkin heti lievennettiin elinkautiseksi vankeudeksi Siperiassa. Oikeudenistunto päättyi rukouk-

Kirja Mustasaaren kielistä kylistä

Tämä Jane Trygg-Kaipiaisen kirjoittama kirja on nyt ilmestynyt. Kirja on nimeltään ”Mustasaaren kylähistoriikkien kymmenet kylät” ja kirjoittaja on filosofian maisteri, pedagogie magister ja tietokirjailija, Pohjanmaalla asuva kunnallispolitiikko ja maailman tarkkailija.

Kirja kertoo lyhyesti nykyisen Mustasaaren jokaisen kylän historiasta, hallinnosta, elinkeinoista, kulkuyhteyksistä, yhdistyksistä ja sosiaalisesta elämästä, ihmisistä, rakennuksista, ominaispiirteistä ja tarinoista. Kirja auttaa ymmärtämään erittäin suuria maankohoamisen ja historiallisen kehityksen aiheuttamia muutoksia kylien asukkaiden

elinolosuhteissa ja kertoo, miten näistä kylistä tuli sellaisia, kuin ne tänä päivänä ovat.

426 sivua ja värikuvia jokaisesta kylästä. Ja kyliä onkin monta Mustasaareissa! Lähes 40 kylää ja jokaisen kylän historiaa esitellään kirjassa.

Kirjaa voi ostaa esimerkiksi Ad Libriksestä:

<https://www.adlibris.com/fi/kirja/mustasaaren-kylahistoriikkien-kymmenet-kylat-9789528021063>

Uusi aborttilaki helpottaa palvelujen saatavuutta Pohjanmaalla

Pohjanmaan Hyvinvointipalvelujen läänissä on tulossa merkittäviä muutoksia aborttipalvelujen alalla 1.9. alkaen. Uuden lain mukaan raskauden keskeyttämistä hakevien henkilöiden ei tarvitse enää lähetettä terveyskeskuksesta. Sen sijaan voit varata suoria aikoja Gynekologian poliklinikalle.

Keskeinen muutos yksinkertaistaa aborttien tekemistä ennen kahdestatoista raskausviikkoa. Toisin kuin aikaisemmissa säännöksissä, raskaana olevien ei enää tarvitse perustella irtisanomista tai hakea lupaa usealta lääkäriltä. Nyt riittää naisen oma

voimansa viimeiseen ponnistukseen, vetäytyi tuomarinpöydän ääreen ja paiskasi koko kämmentensä Raamatun päälle.

— Ainoastaan etusormi ja keskisormi! karjaisi tuomari.

Lehtimaa veti pois liiat sormet, ja niin alkoi tuomari juhlallisella äänellä lukea valan sanoja.

Lehtimaa oli herennyt ajattelemasta, hän odotti vain joka hetki, että pahalainen tempaisi hänet mukaansa, mutta kun niin ei tapahtunut, saneli hän sanansa tuomarin mukaan koneellisesti, vapisevalla äänellä ja niin epäselvästi, että yleinen syyttäjä ja lautakunta tulivat lähemmä ja tuomari alkoi alusta vaatien, että hänen täytyy puhua niin että kuuluu. Juuri kun hän melkein tiedottomassa tilassa oli päässyt niin pitkälle, että hänen olisi pitänyt vanna pois sielunsa autuus, tuntui kuin olisi Jumala yhtäkkiä ottanut kaikki hänen voimansa. Hän vaikenä, kalpenä ja horjahti,

kädet liukuivat pois kirjan päältä, vanginvartijat tarttuivat hänen kainaloihinsa estääkseen häntä kaatumasta, ja hänen edessään seisoivat virkatakkina yleinen syyttäjä ja huusi vahingonilosta säteilevin silmin:

— Ahaa! Siinä se nyt on valapat-
to!

Lehtimaan mielikuvitus, joka aina oli ollut vilkas, oli kiihottunut äärimmillään oikeuden edessä, ja nyt hän oli vähällä pyörtyä. Neljänneksen kuluttua oli hän matalalla ja uupuneella äänellä, tuoli istuen, vanginvartijain tukemana ja uteliaiden ihmisten ympäröimänä tunnustanut kaiken.

Tunnustuksen jälkeen tuomittiin tuo puolikuollut pahantekijä mestattavaksi ja teloitettavaksi tahallisesta kaksoismurhasta, joka rangaistus kuitenkin heti lievennettiin elinkautiseksi vankeudeksi Siperiassa. Oikeudenistunto päättyi rukouk-

sella sitten kun vanginvartijat melkein kantamalla olivat vieneet Lehtimaan ulos salista. Tuomarin kasvoista katosi virallinen ilme, nimismies pöyhistelike kuin riikinkukko, apulaiset niistivät tyytyväisinä nenänsä, vaihdettiin muutamia sanoja asian odotamattomasta päättymisestä, lautakunta läksi pois, ja ivallinen viisaustieteen kandidaatti kutsuttiin illanviettoon totilasina ja kahden korttipakan ääreen, jossa hän vihdoinkin sai tilaisuuden taitoaan näyttää.

KUDESTOISTA LUKU
Kauan odotettu kesä tuli hyvissä ajoin tuoden lämpöä paleltuneille ja hyviä toiveita nälkäisille. Kuukautta aikaisemmin kuin viime vuonna vihersivät lehdot, ja niillä pelloilla, jotka oli saatu kylvetyksi, kohosi oras vihreänä ja mehevänä, teki tähkää ja heldelehti hyvin enteinä. Mutta suuri, vasta herännyt toivo lamautui taas pian, ja näytti siltä kuin ei

kärsimysten mitta vielä olisi ollut täysi. Kulkutaudit lähtivät liikkeelle epäterveellisistä pesäpaikoistaan rautatien varrelta, levisivät nopeasti kuin kulo kuivassa kanervassa ja heittivät sadat ja tuhannet niistä, jotka vaivoin olivat päässeet kovan talven yli, kurjille tautivuoteille, joilta he eivät koskaan tulisi hengissä nousemaan.

Pettuleivällä oli köyhiä Kotkaisen kartanossa saatu ruokkia aamusta iltaan. Nyt täytyi muuttaa sairashuoneeksi suuri olkilato, jonka varatuomari kernaasti oli luovuttanut rouvansa ja neiti Anne Charlotten käytettäväksi. Sinne levitettiin kaikki talon joutilaat makuuvaatteet ja peitteiksi saatiin huutokaupasta ostaa sovitavien filtejä. Samalla sovittiin erään nuoren Hämeenlinnan lääkärin kanssa, että hän kerran viikossa tulisi tarkastamaan tätä tilapäistä sairashuonetta.

JATKUU

Tätä lehteä voi lukea missä tahansa

mutta helpoin tapa on luultavasti lukea se tabletilla, kuten täällä Svedjehamnin Saltkarerin näköalatornissa.

pyyntö.

”Aiemmin aborttiin oli terveyskeskuksen lähete pakollinen, mutta nyt voit soittaa suoraan gynecologian poliklinikallemme ja varata ajan”, kertoi yligynekologi Jennica Kööpikkä.

Neuvolaan ottamisen jälkeen irtisanomisen hakijoille tehdään laboratoriotutkimuksia, minkä jälkeen konsultaatiot sairaanhoidajan ja lääkärin kanssa. Useimmissa tapauksissa tarjotaan lääketieteellisiä abortteja, jolloin potilaat voivat suorittaa toimenpiteen kotona.

On tärkeää huomata, että uusi menettely ei muuta 12. raskausviikon jälkeisiä abortteja koskevia määräyksiä. Irtisanominen edellyttää jatkossakin Sosiaali- ja terveysalan valvontaviraston Valviran toimilupaa. Nämä tapaukset ovat suhteellisen harvinaisia ja liittyvät tyypillisesti sikiön kehityshäiriöihin, äidin terveysongelmiin tai muihin perusteltuihin syihin. (Pohjanmaan hyvinvointialue)

Vaasan viheralueet ovat Suomen parhaiten hoidettuja

Vaasa nousi kärkeen viheralueiden hoidossa valtakunnallisessa asukastytyväisyyskyselyssä. Vuosittain toteutettavassa kyselyssä arvioidaan asukkaiden tyytyväisyyttä paikallisiin yhdyskuntateknisiin palveluihin.

Viheralueet käsittävät paitsi puistot ja puistikot myös muun muassa kaupunkimetsät, leikkipaikat, koirapuistot, pienve-

nesatamat ja osan lähiliikunta-alueista. Vaasassa asukkaiden tyytyväisyys näihin kohteisiin on ollut jo vuosia huippuluokkaa. Aina tilanne ei ole ollut näin myönteinen.

– Kuntien välistä vertailua on tehty jo 90-luvun puolivälistä lähtien, ja Vaasa osallistui ensimmäistä kertaa tutkimukseen vuonna 2004. Tuolloin olimme puistojen osalta sijalla 22 eli käytännössä viimeisenä. Metsäpäällikkö Timo Jousmäki muistelee. Siitä lähtien toimintatapoja on kehitetty järjestelmällisesti vuosittain.

– Ykkössija on pitkäjänteisen työn tulosta, johon olemme käyttäneet kaikki saatavilla olevat resurssimme, olivat ne sitten kuinka pieniä tahansa. Upeat viheralueet hienoa nähdä, että myös asukkaat arvostavat niiden hyväksi tehtyä työtä. Jousmäki jatkaa.

Kustannustehokkuus lisää ykkössijan arvoa. Vaasa on myös vertailun kustannustehokkain kaupunki. Yksi neliometri viheralueiden hoitoon käytettyä rahamäärä on Suomen pienin.

– Voimme sanoa, että viheralueiden ylläpito on meillä Suomen edullisinta. Meillä on sitoutunutta henkilökuntaa, ja lisäksi pyrimme hyödyntämään kaikki mahdolliset keinot uusien työntekijöiden rekrytoimiseksi, vastava puutarhuri Kaj-Erik Grandell kertoo.

Vaasassa on runsaasti viheralueita kaupungin kokoon nähden, ja viihtyisiä puistoja löytyy jokai-

sesta kaupunginosasta. Kuntatekniikan omaisuudenhallintayksikössä työskentelee kolme tiimiä, joista yksi keskittyy viherrakentamiseen, yksi viheralueiden hoitoon ja yksi metsiin. Vakituksia työntekijöitä on noin kolmekymmentä, ja lisäksi viheralueilla työskentelee paljon kausityöntekijöitä. Kesäkaudella heitä on jopa yhteensä 135. (Vaasa.fi)

THL suosittelee

THL suosittelee iäkkäille ja tietyille riskiryhmille koronarokotteen syystalven 2023 tehosteannosta uudella varianttivalmisteella

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) suosittelee, että toukokuussa annetun ennakoarvion mukaisesti koronarokotteen syystalven 2023 tehosteannos annetaan 65 vuotta täyttäneille, 18 vuotta täyttäneille lääketieteellisiin riskiryhmiin kuuluville sekä 12 vuotta täyttäneille voimakkaasti immuunipuutteisille. Rokotteena käytetään uutta XB-B.1.5-varianttivalmistetta sitten kun se saa myyntiluvan.

Suurimmassa vakavan koronataudin riskissä oleville ryhmille suositellaan tehosteannosta, koska koronatauti esiintyy mahdollisesti jälleen enemmän syksyllä ja talvella. Uuden tehosteannoksen on tarkoitus vähentää vakavia sairastumisia, sairaalahoidon tarvetta ja koronaan liittyviä kuolemia.

”Laajaan koko väestön rokotamiseen ei ole lääketieteellistä perustetta. Alle 65-vuotiailla, joilla ei ole vakavalle koronataudille altistavia sairauksia, aiemmin suositellut kolme rokotteesta sairastetut koronataudit mukaan lukien antavat yhä hyvän suojan vakavaa koronatauti vastaan”, sanoo THL:n asiantuntijalääkäri Mika Muhonen.

Ei ole odotettavissa, että XB-B.1.5-rokotteet antaisivat merkittävää suojaa lievää koronatauti ja tartuntoja vastaan. Tämän vuoksi sosiaali- ja terveydenhuollon työntekijöille syystalven tehosteannosta suositellaan vain silloin, jos työntekijä kuuluu ikänsä tai perussairauksiensa vuoksi tehosteannoksen kohde-ryhmään. Kaikkien sote-ammattilaisten tehosteannoksille ei ole lääketieteellisiä perusteita.

Ei venäläisiä autoja EU:hun

EU on nyt kieltänyt venäläisten autojen tuonnin EU-alueelle.

THL julkaisi kaksitoista keinoa ehkäistä huume-kuolemia ohjelma

Huumeiden käyttö ja kokeilut ovat edelleen yleistyneet Suomessa. Samalla ovat lisääntyneet käyttöön liittyvät haitat ja huume-kuolemat. Huumemyrkytyskuolemat sekä huumeaineiden pitkäaikaisesta käytöstä johtuvat kuolemat ovat olleet kasvussa koko 2000-luvun ajan.

Erytisen huolestuttavaa on nuorten alle 25-vuotiaiden huume-kuolemien kasvu.

Ehkäisyohjelma löytyy täällä: thl.fi

Afrikkalaista sikaruttoa Ruotsissa

Ruotsin eläinterveysviranomaiset tiedottivat 6.9.2023, että luonnonvaraisesta villisistä on todettu afrikkalaisen sikaruton (ASF) tartunta. Villisika oli löytynyt kuolleena Keski-Ruotsista Fagerstan kunnan alueelta. Afrikkalaista sikaruttoa ei ole todettu Ruotsista tätä ennen eikä tautia esiinny muissa Pohjoismaissa.

Fagerstasta oli löydetty elokuun 25. päivän jälkeen seitsemän kuollutta villisikaa, joista yhdestä tartunta nyt todettiin. Fagerstan kunta sijaitsee noin 150 km Tukholmasta luoteeseen.

Afrikkalainen sikarutto on sikojen ja villisikojen tappava virustauti, joka ei tartu muihin eläimiin eikä ihmisiin.

Kun saavutaan Suomeen maista, joissa esiintyy afrikkalaista sikaruttoa, tulee huolellisesti noudattaa tuontia ja tautisuojausta koskevia ohjeita ja suosituksia, jotta afrikkalainen sikarutto ei leviäisi myös Suomeen. (Ruokavirasto)

Lehdillämme on ISSN-numerot

Suomen ISSN-keskus on antanut sanomalehdillemme kansainväliset lehtikoodit, niin sanotut ISSN-koodit. Tämä varsin perusteellisen harkinnan jälkeen. Joten nyt olemme virallisesti osa suomalaista sanomalehtimaailmaa. Olemme sanomalehtiä ”oikeasti”

Mikä on rasismi?

Rasismien käsitteen hallitus äskeisessä tiedonannossaan ymmärtää seuraavasti: Rasismi perustuu yksilöiden tai ihmisryhmien määrittelyyn alempiarvoisiksi esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella. Rasismia voi ilmetä yhteiskunnassa syrjivinä normeina tai käytäntöinä esimerkiksi työelämässä. Rasismi voi näyttäytyä yksilöiden ja ryhmien välillä syrjivänä käytöksenä. Yksilöiden ja ryhmien väliset ennakkoluulot ja vierauden pelko voivat toimia kasvualustana rasismille. Rasismi luo eriarvoisuutta ja vahingoittaa sen kohteiden lisäksi koko yhteiskuntaa.

Danske Bankin suhdannekatsauksessa

todetaan että korkeat korot jarruttavat Suomen taloutta. Danske Bank pitää ennusteensa Suomen bruttokansantuotteen kehityksestä tälle ja ensi vuodelle ennallaan ja arvioi, että bruttokansantuote supistuu 0,2 prosenttiyksikköä vuonna 2023. Inflaatio on t'n' vuonna 6,5%. Ensi vuonna talous kääntyisi 0,8 prosentin kasvuun.

Hoitotakuu

Hoitotakuuta ei kiristytä

Syyskuun alussa astui tiukennettu hoitotakuu voimaan. Lääkäriin pitää päästä kahden viikon sisällä myös ei kiireellisissä tapauksissa. Hyvinvointialueilla on ilmeisiä vaikeuksia noudattaa tätä.

Tarkoitus oli että tämä kahden viikon aika noin vuoden kuluttua lyhenesi yhteen viikkoon.

Uusi hallitus harkitsee nyt että tätä vuoden kuluttua tapahtuvaa kiristystä ei toteutetakaan. Ehdotus on että kahden viikon hoitotakuu pidetään voimassa, henkilöstöpulan takia.

Presidentti-vaalit

Presidenttiehdokkaat tähän mennessä

Ehdottaita on jo lukuisasti. Tässä lista tärkeimmistä:

Liike Nyt valitsi puoluekokouksessaan 18. kesäkuuta 2022 puheenjohtajansa, kansanedustaja Hjallis Harkimon presidenttiehdokkaakseen.

Vihreät päätti puoluekokouksessaan 10. kesäkuuta 2023 tukea vaaleissa Pekka Haavisto, joka pyrkii presidenttiehdokkaaksi valitsijayhdistyksen kautta. Mahdollisesti Pekka Haavisto haluaa tällä tavalla hiukan etäännyttää vihreistä vaaleissa, vihreät epäonnistuivat raskaasti viime eduskuntavaaleissa.

Euroopan komissaari Jutta Urpilainen on kertonut harkitsevansa ehdokkuutta hänen käydessään Vaasassa viikko sitten ja SDP on päättänyt kutsua häntä puolueen ehdokkaaksi marraskuussa.

Sanna Marin kannusti Juttua tulemaan ehdokkaaksi toissa-päivänä.

Kokoomuksen puheenjohtaja Petteri Orpo kertoi 14. elokuuta 2023, että kokoomuksen presidenttiehdokkaaksi pyydetään Alexander Stubbia, joka sittemmin on tähän suostunut. Aiemmin presidenttiehdokkuutta harkinnut Antti Häkkänen kertoi samana päivänä tukevansa Alexander Stubbin ehdokkuutta. Päätös oli yksimielinen vaikka useat johtavassa asemassa olivat kannattaneet Häkkästä aikaisemmin.

Li Andersson on kertonut harkitsevansa ehdokkuutta. Varmaan ei ihan hyvä idea, koska hänelle annettuja ääniä vähentävät Jutta Urpilaisen mahdollisuuksia päästä toiselle kierrokselle.

Perussuomalaisen kandidaatti on Jussi Halla-aho, puolueen entinen puheenjohtaja ja nyt eduskunnan puhemies.,

Suomen historiakustannus

<https://www.adlibris.com/>

Kristillisdemokraattien puoluekokous on asettanut puolueen puheenjohtajan, ministeri Sari Essayah'n puolueen presidenttiehdokkaaksi.

Suomen Pankin pääjohtaja Olli Rehn ilmoitti halukkuutensa presidenttiehdokkaaksi 21. kesäkuuta 2023. Hän alkoi kerätä kannattajakortteja presidentinvaaleihin valitsijayhdistyksen avulla.

Entinen kansanedustaja Paavo Väyrynen (Keskusta) ilmoitti halukkuutensa presidenttiehdokkaaksi 12. kesäkuuta 2023. Hän alkoi keräämään kannattajakortteja presidentinvaaleihin valitsijayhdistyksen avulla. Väyrynen ilmoitti, ettei voinut kannattaa mahdollista Olli Rehnin (Keskusta) ehdokkuutta. Paavo ei varmaan itsekään muista kuinka monta kertaa hän on ollut ehdokkaana.

Ulkopoliittisen instituutin johtaja Mika Aaltola ilmoitti 3. elokuuta 2023 tavoittelevansa ehdokkuutta valitsijayhdistyksen avulla.

Li Andersson

on keskiviikkona ilmoittanut suostuvansa presidenttiehdokkaaksi jos vasemmistoliitto pyytää.

RKP:llä ei ole presidenttiehdokasta

Asiasta ilmoitti puheenjohtaja

Anna-Maja Henriksson torstaina. Puolue ei myöskään tue ketään ehdokkaista.

Tänään

HISTORIA TOISTAA ITSEÄN!

Tämä tarina kertoo autokraattisesta hallitsijasta, joka suunnitelli aloittavansa sodan valloittaakseen osan naapurivaltiosta.

Kaikki hänen lähimmät ministerinsä kehottivat häntä aloittamaan sodan, koska armeija oli vahva, melkein voittamaton, eikä sodan vaaraa ollut tappioon. Eikä yksikään ministeri uskaltanut sanoa muuta, koska eri mieltä olevien joutui yleensä miettimään sitä vankilassa.

Mutta oli yksi, joka oli usein eri mieltä ja kärsii siksi jo vankeusrangaistusta. Hänen nimensä ei ollut ollenkaan Aleksei, vaan Mikael.

Diktaattori halusi kuulla myös hänen mielipiteensä. Niinpä Mikael tuotiin vankilasta, ja eräs ministeri puhui hänelle etukäteen ja käski häntä sanomaan, että sota menee hyvin ja johtaa voittoon, ja naapurivaltion alueet voidaan liittää mukaan.

Mutta Mikael ei totellut. Hä-

nen viestinsä oli, että jos diktaattori aloittaa sodan, hän häviää ja kuolee.

Diktaattori suuttui ja heitti Mikaelin jälleen vankilaan.

Sitten armeija hyökkäsi naapurimaahan, yritti vallata joitain alueita, mutta epäonnistui ja lopputuloksena oli, että armeija joutui vetäytymään häntä jalkojen välissä, ja diktaattori tapettiin.

Kuulostaako tämä tutulta? Milloin tällainen on voinut tapahtua? Nyt? 1930-40-luvuilla? 1914?

Ei. Tämä tarina kertoo tapahtumien sarjasta, joka tapahtui 2800 vuotta sitten. Ja kuvaus löytyy Raamatun Ensimmäisessä Kuninkaiden kirjassa 22 luku: http://runeberg.org/bibeln/11_22.html

Tapahtumat

Sunnuntaikävely

Joka sunnuntai 10 km:n kävely kaupporilta. Kuten tänään 10.9.23.

Kävelemme yhdessä eri puolilla Vaasaa, tahdin määräävät mukanaolijat, ketään ei jätetä yksin. Lyhyempikin matka mahdollinen. Kävelyn jälkeen käymme jossakin sopivassa kahvilassa juomassa omakustanteinen kahvi tai tee.

Vaasan Kävelyklubin järjestämä.

<http://www.vaasanmarssi.fi>

KAUPUNGINKIRJASTO

Maailma muuttuu - kirjaimet säilyvät.

8.9 - 5.10.,23

Suomen Kalligrafiayhdistyksen kiertävä jäsennäyttely.

Kirjastonkatu 13

Söderfjärdenin Meteoriihi - vierailukeskus

Näyttelyt ja multimedia Söderfjärden-kraatterin historiasta. Tähtiobservatorio. Kahvila vanhassa riihiympäristössä.

520 miljoonaa vuotta sitten iso taivaankappale putosi tähän paikkaan, seurauksena pian 5 km leveä kraatteri, nykyinen Söderfjärden.

17.9.2023

klo 12.00 – 18.00

20.9.2023

klo 18.00 – 20.00

24.9.2023

klo 12.00 – 18.00

27.9.2023

klo 18.00 – 20.00

KAUPUNGINTEATTERI NUNNIA JA KONNIA (The Sisters Act)

14.9. - 30.12.23

Seuraava: 21.9. klo 13.00

Pitkäkatu 53

www.vaasankaupunginteatteri.fi

WASA TEATER

”Vänd om min längtan”

Musikaali

5.9.23 - 4.5.24

Seuraavca: 21.9 at 13.00 and 19.00

www.wasateater.fi

TIKANOJAN TAIDEKOTI

Kaarina Heikinheimon 5+ huonetta näyttely

Tekstiilitaideita, kuparilangasta tekstiilireliefeihin

Vaasalainen tunnettu tekstiilitaiteilija. Näyttelyssä mittavan kaavan esteettinen kokonaisuus. Näyttely jatkuu 24.9.asti

BOCK'S OKTOBERFEST 2023

20-23.9.23

<https://bockscornerbrewery.com/fi/event>

Minna Canth-seminaari ja miniooppera

”Nainen kuin jäänyt samp-

panja”

8.10.23 klo 12-15

Vaasab kaupungintalo

Vaasan Naisklubi

VAASA BAROQUE

Syksyn oopperatapaus – Höstens operahändelse!

Joseph Martin Kraus: PROSERPIN

Krausin ooppera Proserpin saa Vaasa Baroquessa Suomen ensi-iltansa kansainvälisen solistikaartin ja Vaasan kaupunginorkesterin esittämänä. Esitykset ovat pe 13.10.2023 ja la 14.10.2023 klo 19.00 Vaasan kaupungintalon juhlasalissa. <https://vaasabaroque.com/>

KAUPUNGINTEATTERI

”Kaaos”

Pieni näyttämö Julia

Ensi-ilta 20.10.23

20.10-13.12.23

vaasankaupunginteatteri.fi

ATENEUM

VÄRIÄ & VALOA – IMPRESSIONISMIN PERINTÖ

20.10.2023–25.2.2024

Näyttely esittelee impressionistista ja uusimpressionistista taidetta ajanjaksolta 1860–1916. Väriä & valoa rinnastaa kansainvälisen taiteen huippunimet suomalaisen väritaitteen lyhyeen, mutta intensiiviseen kukoistuskauteen.

HELSINGIN KIRJAMESSUT

26.-29.10.20223

Messukeskus, Helsinki

”Lautasella”-messut 28-29.10.2023

Keliakialiitto ja Messukeskus järjestävät Lautasella 2023 -messut Helsingissä lauantaista sunnuntaihin 28.–29.10.2023. Messut pidetään samaan aikaan

Kirjamesseujen ja Viini & Ruoka -tapahtuman kanssa.

Lautasella-messut kokoavat eri erityisruokavaliot saman katon alle Helsingin Messukeskuksessa. Luennot ja tietoisut Lautasella-lavalla antavat vinkkejä hyvää, turvalliseen ja maukkaaseen arkeen.

Gluteeniton elämä -alueella esitellään, maistatetaan ja myydään pelkästään gluteenittomia tuotteita.

keliakialiitto.fi/messut.

LITTFEST

16.-18.11.23

Kaksikielinen kirjallisuusfestivaali.

Vieraana mm Mika Aaltola.

vaasa.fi/littfest

RUSK

Kamarimusiikkia Pietarsaaressa 21.–25.11.2023

Kuninkaallinen juhla

Kansainvälistä luovuutta vuoden pimeimpään aikaan

<https://ruskfestival.fi/fi/>

Ukraina

Volodymyr Zelenskyy: Ukrainan presidentin puhe 14.9.2023

Toivotan teille terveyttä, hyvät ukrainalaiset!

Muutama kohokohta päivästä. Tänään meillä on hyvä tulos yhteistyöstämme Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa. Tulos, joka lähentää vastuullisuutta Venäjän sotarikoksista. Kansainvälinen rikostuomioistuin on avannut kenttätoimiston Ukrainaan, ja se on suurin ICC:n toimisto Haagin ulkopuolella. Ja on hienoa, että valtakunnansyyttäjänviraston, kaikkien Ukrainan lainvalvontaelinten ja kansainvälisen rikostuomioistuimen välillä on täydellistä ja koordinoitua yhteistyötä. Tämä yhteistyö auttaa meitä lähentämään Ukrainan ja kaikkien tästä sodasta kärsineiden kansamme oikeuden hetkiä – venäläisten rikollisten laillisten ja ansaittujen tuomioiden hetkeä.

Yksi asia vielä. Ukrainan turvallisuuspalvelun ja laivastomme koko henkilökuntaa tulee erityisesti kiittää tästä. Kiitän teitä tämän päivän voitosta – miehitäjien ilmapuolustusjärjestelmän

Mikä talo tämä on?

Viime viikon talo: Mustasaaren kirkko

PensilSketchApp

tuhoamisesta Krimin maassa. Se on erittäin merkittävä saavutus, hyvin tehty! Kunnia kaikille Ukrainan puolesta taisteleville! Ja kiitos kaikille auttaneille! Kunnia Ukrainalle!

Lisenssi: Creative Commons Nimeä-Ei-kaupallinen-Ei johdannaisia 4.0 International. Linkki: www.president.gov.ua

Terveys

Omena päivässä pitää lääkärin loitolla?

Onko tälle väitteelle tieteellistä näyttöä? Vähentääkö omena päivässä terveyspalvelujen tarvetta?

Sanonta ”Omena päivässä pitää lääkärin loitolla” on vanha kansan viisaus, joka on liikunut pitkään. On olemassa tieteellistä perustaa sille, että omenoilla ja terveellisellä ruokavaliolla voi olla myönteisiä terveysvaikutuksia, mutta on tärkeää ymmärtää, että tämä ilmaus on yksinkertaistettu yleistys eikä absoluuttinen totuus. Ei ole suoraa tieteellistä näyttöä siitä, että omenan syöminen päivässä automaattisesti ehkäisee sairauksia tai tekee sinusta immuuni kaikille terveysongelmille.

Omenat ovat hyvä ravintokuidun, vitamiinien (kuten C-vitamiinin) ja antioksidanttien lähde, ja ne voivat olla osa tasapainoista ja terveellistä ruokavaliota. Monipuolinen ruokavaliota, joka sisältää hedelmiä ja vihanneksia, mukaan lukien omenat, voi auttaa ylläpitämään hyvää terveyttä ja vähentämään tiettyjen sairauksien, kuten sydän- ja verisuonitautien, riskiä. Omenassa olevat kuidut voivat myös edistää tervettä ruoansulatus-

ta. Mutta on tärkeää muistaa, että terveelliset elämäntavat sisältävät useita tekijöitä, kuten liikunnan, tupakoinnin välttämisen ja alkoholin käytön rajoittamisen. Pelkästään omenan syöminen päivässä ei riitä ylläpitämään hyvää terveyttä, ellet huolehdi myös muista elämäntavoistasi.

Yhteenvetona voidaan todeta, että on olemassa tieteellistä näyttöä siitä, että omenat ovat ravitsevia ja voivat olla osa terveellistä ruokavaliota, mutta on tärkeää olla yleistämättä ja ajatella, että omena päivässä on ehdoton tae hyvästä terveydestä. Tasapainoinen ruokavaliota ja terveet elämäntavat ovat tärkeitä tekijöitä terveyden ylläpitämisessä ja parantamisessa.

Taide

Eemu Myntti, vaasalainen taiteilija

Eemil Aleksander (Eemu) Myntti (27th November 1890, Vaasa - 29th August 1943, Helsinki) oli suomalainen ja vaasalainen ekspressionistinen taitelija, jonka värien voimakas käyttö oli hänen töilleen tunnusomaista.

Eemu Myntin vanhemmat olivat tehtailija Juho Myntti ja Maria Nissilä. Hän jätti koulun kesken reputettuaan ylioppilaskirjoituksissa ja päätti vuonna 1910 ryhtyä taiteilijaksi. Myntti oli aluksi Arthur Heickellin oppilaana ja matkusti sitten 1912 Pariisiin kauppaneuvos Frithiof Tikanojan tukemana, jossa hän opiskeli pari vuotta tutustuen muun muassa kubismiin. Myntin tauluja oli näytteillä ensimmäisen kerran 1916. Hänen parasta luomiskauttaan oli 1920-luku, jolloin hän seurusteli monien Tulenkantajat-ryhmään kuuluneiden

kirjailijoiden ja runoilijoiden kanssa.

Myntti syntyi samana vuosisatana kuin Cézanne ja van Gogh. Näiden mestarien kanssa hän jakoi rakkautensa väriin. Kuitenkin Myn

20-vuotiaana ja sai tilaisuuden hengittää suuren taiteen ilmaa Ranskassa. Siellä hän kehittyi taiteilijana ja omaksui vaikutteita sekä klassisilta mestareilta että uuden ajan taiteilijoilta. Erityisesti Mynttin muotoku

tin taiteessa nähtiin myös omantunnontarkkuutta, joka muistutti suurta Cézannea. Mynttin teoksissa näkyi myös vaikutteita Cézannesta ja van Goghista, mutta hänellä oli omat ihanteensa, jotka juontuivat vielä varhaisemmilta mestareilta, kuten Giotto. Tämä paljasti Myntin taiteen korkeat pyrkimykset. Vaikka Myntti työskenteli erillään kotimaan taiteilijoista, hän tapasi heitä kuitenkin Helsingin Brondalla. Hänellä oli myös yhteyksiä ulkomaalaisten taiteilijaveljien kanssa.

Myntti aloitti maalaustaiteen

vat ovat mielenkiintoisia. Hänen tapansa maalata muotokuvia oli luova ja voimakas. Mieskuvat olivat voimakkaita ja siinä missä ne ovat tarkkoja ja piirteiltään, ne heijastavat myös sielullista näkemystä. Naiskuvissa Myntti loi uutta lähestymistapaa, joka yhdisti runollisen symboliikan maalaustaiteeseen.

Mynttin töissä väri-ilmaisu oli aina elähtävää ja vaihtelevaa. Hän käytti sekä öljy- että vesivärejä, ja hänen aihepiirinsä oli laaja. Hänen töissään näkyi Lapin selkeät ja raikkaat värit, jotka olivat

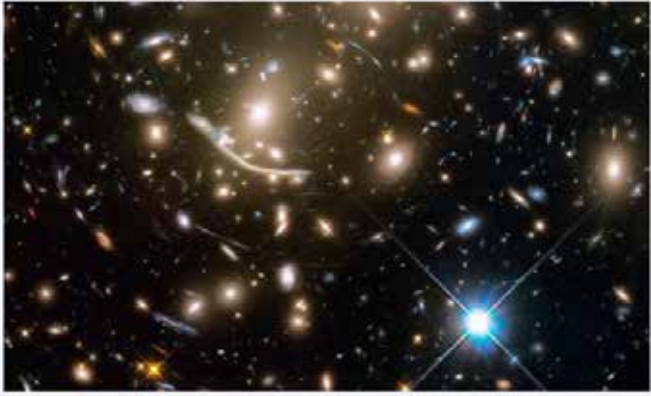
Viikon kuva

C-vitamiinia Suomen rannoissa

Viikon astronominen kuva

Galaxy Cluster Abell 370

Galaxy Cluster Abell 370 and Beyond

Image Credit: NASA, ESA, Jennifer Lotz and the HFF Team (STScI)

Explanation: Some 4 billion light-years away, massive galaxy cluster Abell 370 is captured in this sharp Hubble Space Telescope snapshot. The cluster of galaxies only appears to be dominated by two giant elliptical galaxies and infested with faint arcs. In reality, the fainter, scattered bluish arcs, along with the dramatic dragon arc below and left of center, are images of galaxies that lie far beyond Abell 370.

läheisessä yhteydessä Mynttin omaan maalari-olemuksen. Mynttin taide tuotti virkistystä niille, jotka viipyivät sen parissa, aivan kuten alppiaurinko ruumiillemme.

mana on murtumat, joita ta-
omaan maalarin-olemuksen. Mynttin taide tuotti virkistystä niille, jotka viipyivät sen parissa, aivan kuten alppiaurinko ruumiillemme.

Syyskaudella nähdään muun muassa seuraavat ensi-illat:

Herra Hakkaraisen satutuokiot, 31.8.2023

Nunnia ja konnia, 9.9.2023

Kaaos, 21.10.2023

Nokia, 3.11.2023

Herra Hakkaraisen satutuokiot

Mauri Kunnaksen rakastettu hahmo Herra Hakkarainen saa oman satutuokionsa Vaasan kaupunginteatterissa. Esitys on kiertävä ja tilattavissa päiväkoteihin ja kouluihin.

Nunnia ja konnia

Svengaava musikaalikomedia

Teatteri

Vaasan kaupunginteatterin syksyn ohjelmisto: Murtumia yksilössä ja yhteisössä

Vaasan kaupunginteatterin syksyn ohjelmisto 2023-2024 on nyt julkaistu. Kauden tee-

Ensi viikolla: Värsilän kirkko

Siilojen purkaminen Siiloliven kautta

Vaasan betonisiilot rakennettiin vuosina 1958-63. Niiden läheisyydessä toimi mylly, jonka toiminta sitten lopetettiin vuonna 1992. Sen jälkeen siilot eivät ole olleet käytössä. Parikymmentä vuotta sitten suunniteltiin opiskelija-asuntoja siiloihin. Mainio idea, mutta esteenä oli betonirakenteiden sienikasvustot. Nyt siilojen purkaminen on aloitettu, huhtikuun lopussa tänä vuonna. Webkameran avulla vuodaan seurata miten purkaminen edistyy.

Tämä kuva on otettu 28.8.2023.

webkamera löytyy täältä:

<https://www.vaasa.fi/siilolive/>

Nunnia ja konnia kertoo ystävyystyö, hyväksytyksi tulemisesta ja oman polkunsu löytämisestä. Teos perustuu Whoopi Goldbergin tähdittämään elokuvaan Sister Act.

Kaaos

Mika Myllyahon menestystyöteelmä Kaaos kuvaa kolmen naisen ystävyystyö ja heidän elämänsä murtumispisteitä.

Nokia

Sami Keski-Vähälän näytelmä Nokian noususta, murtumisesta ja romahduksesta kerrotaan karnevalistisin keinoin. Teos on draaman ja huumorintäyteinen vuoristorata.

Ilmoita WP:ssä

Tässä historiallisessa ja hypermodernissa päivälehdessä ensimmäisten joukossa mainostamisella voi olla PR-arvoa.

Ilmoitushinta on 6 €/palsta-millimetri. Vakioilmoitukset ovat halvempia (25 mm korkea = 140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm = 400 €. Toistuvat ilmoitukset = 30 % alennus. Lähetä ilmoitukset osoitteeseen vaasanpaivalehti@gmail.com

jpg-, tiff- tai png-muodossa. Mainokset pienennetään sitten 46 mm:n sarakkeen leveyteen.

Huumoria

Kalamiesjuttu.

Hra Onkinen kertoo: sain niin valtaavan suuren hauen, että oli täysi työ sen veneeseen vetämises-sä. En ole koskaan sellaista nähnyt niin isoa haukea!

Ääni kuuntelijoin joukosta: — Sen kyllä uskomme!

Torilla.

— Mitä kananmunat maksavat?
— Kaksikymmentäviisi markkaa. Särkyneitä munia saa markalla kappaleen.
— Hyvä on! Särkekää minulle 20 kappaletta.

Metsästäjäjuttu,

Hra Sankarinen kertoo ystävilleen :
— Ollessani Afrikassa heräsin eräänä aamuna ankaraan kiljuntaan, hyp-päsin vuoteestani, juoksin pihalle ja ammuin yöpaidassani leijonan Neiti Kaunokainen: — Taivaan luoja, miten se oli yöpaitaanne päässyt?

Lukijoilta

Otamme erittäin mielellämme vastaan lukijoidemme kommentteja. Kommentteja, tarinoita, muistoja, keskustelua, uutisia kotoa. Tämä on luultavasti tämän paperin tärkein osa. Mutta tilaa on rajoitetusti, joten kirjoita mahdollisimman lyhyesti! Joten lähetä viestit osoitteeseen: vaasanpaivalehti@gmail.com

Waasan Päivälehti

vaasanpaivalehti@gmail.com

Kutsu

VAASAN KAUPUNGINTALON JUHLASALI
8.10.2023

KAMARIOOPPERA AINO KALLAKSEN
ELÄMÄSTÄ

NAINEN
KUIN
jäätyneyt
SAMPPANJA

SÄV. ILKKA KUUSISTO, LIB. AINO PIIROLA

Esiintyjät

MEZZOSOPRAANO
Kukka-Maaria Kallio

VIULU
Ninja Jakobsson

SELLO
Elena Hämäläinen

PIANO
Anna Roos

TANSSIJAT
Viivi Sjöblom, Aaron Saira

Hyvät ystävät,

SI Vaasalla on ilo kutsua Teidät mukavaan tapaamiseen
Sunnuntaina 8.10 klo 12-15

Herkullinen aamiainen on tarjolla klo 10-12 Original Sokos hotelli Vaakuna Ylätorilla
hintaan 14€.

Klo 12.00 alkaa Minna Canth -seminaari Vaasan Kaupungintalon juhlasalissa. Tämä on samalla
Suomalaisen Naisliiton ja Vaasan Suomalaisen Naisklubin juhla. Ohjelmassa on esitelmä ”Voi-
manaisten merkitys nykynaisilla” ja ”Sydän täynnä tulta”, Aino Kallaksen kirjailijakuvasta.

Väliajalla nautitaan lasillinen kuohuvaa joka sisältyy hintaan.

Klo 13.45 alkaa kamariooppera ”Nainen kuin jäätyneyt samppanja, joka kuvaa Aino Kallaksen
dramaattista elämää.

Tilaisuuden tuotto käytetään lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Lipun hinta 20€

Lisätiedot ja ilmoittautumiset
marjatta.bjorknas@gmail.com
0400368371

Lämpimästi tervetuloa Vaasaan!

SI VAASA - VASA

WASA DAGBLAD

GPT3

Lösnummer 1 €
Gratis på nätet

ISSN 2954-2448

Nr 39

Söndagen den 17 september

2023

Wasa Dagblad - en modern tidning med layout från 1870-talet. Då hade de flesta tidningarna detta format, motsvarande A4, och 4 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det finns mycket att läsa på 4 sidor. Tidningen innehåller citat från gamla dagstidningar, hämtade från Nationalarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3 gör en del av det rutinmässiga redaktionella arbetet. Wasa Dagblad utkommer tillvidare på söndag morgon, men vår strävan är att den skall utkomma alla dagar så småningom. Tidningen kan läsas gratis på nätet, tryckta lösnummer kostar 1 €. Annonspis 6 €/spaltmillimeter, men standardannonser är billigare (25 mm hög=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €). Upprepade annonser = 50% rabatt. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm. Ifall annonsen inte ryms med kontakter vi (utrymme är ju begränsat). Chefredaktör Hans Björknäs. Post: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Wasa, telefon +358-40-5462455. E-post: wasadagblad@gmail.com

Nyheter

Söndagspromenad

Varje söndag, en 10 km promenad från torget. Som idag 10.9.23.

Vi vandrar tillsammans i olika delar av Wasa, tempot bestäms av deltagarna, ingen lämnas ensam. En kortare resa är också möjlig. Efter promenaden går vi till ett lämpligt café för att dricka kaffe eller te på egen bekostnad.

Arrangeras av Wasa Vandringssklubb.

<http://www.vaasanmarssi.fi>

Sockret är billigt

åtminstone på SALE på Wasa-esplanaden.

I andra butiker är kilopriset omkring 1.50€.

Själv mord i Finland

I vårt land begår mer än 700 personer självmord varje år, det vill säga många fler än dör i trafiken. Det exakta antalet är inte känt, eftersom det inte går att veta om en överdos av läkemedel är en olycka eller avsiktlig. Själv mord orsakar stor stress, oro och till

Veckans konstupplevelse:

Målningar av Albert Edelfelt kan ses i Ateneum ännu i dag.

Albert Edelfelt var en finländsk målare som levde mellan 1854 och 1905. Han var en betydande gestalt i den finska konstvärlden och hans verk är fortfarande respekterade och studerade.

Här *Studie till Lekande pojkar på stranden, 1884*

och med skuld känslor för offrets nära och kära.

För en vecka sedan firades Världsdagen för självmordsprevention. Antalet självmord världen över närmar sig en miljon människor.

I Helsingfors och Kuopio har Linity-modellen införts för att förebygga självmord. Linity är en förkortning för Brief Intervention for Suicidal Attempts (Lyhytinterventio itsemurhaa yrittäneille), och det har vetenskapligt bevisats vara effektivt för att för-

hindra ytterligare självmordsförsök. Denna behandlingsmetod sprider sig.

Sanna Marin lämnar riksdagen för nytt jobb

Finlands tidigare premiärminister Sanna Marin (SDP) lämnar riksdagen efter att ha utsetts till strategisk rådgivare till Tony Blair Institute i London.

Marin meddelade beslutet vid en presskonferens i Dieten på torsdagen. Han sa att han tror att han bättre kan tjäna väljare i den nya rollen.

Parlamentet accepterade Marins avgång i tisdags.

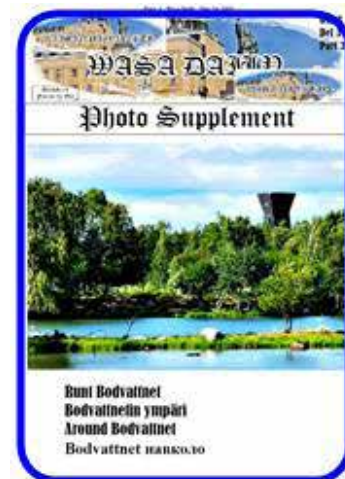
Marin har meddelat att hon kommer att stanna i Finland för att bo, trots att hennes nya jobb

kräver mycket resande.

Marins avgång har väckt diskussion i sociala medier. Borde Marin ha meddelat sina planer inför riksdagsvalet? Man frågar och beklagar samtidigt att SDP byggt sin valkampanj på Marin, även om partiet kan ha haft uppgifter om Marins planer.

– Väljarna har röstat på mig för en viss värdegrund och jag tror att jag kan implementera den värdegrunden ännu bättre i den här nya positionen, sa Marin.

Fotobilaga på sid 27

Här finns vi:
www.vpress.ovh

Beställ Wasa Dagblad - det kostar ingenting. Sänd en email med rubriken Prenumeration till wasadagblad@gmail.com

Blommor i Vasa. Visst gör stadens trädgårdsavdelning ett underbart arbete så här på våren. För att göra vår stad vacker och trivsamt!

Mat- och kostevenemang planerade för seniorer i Vasa i höst

Till hösten i Vasa kommer en rad mat- och näringsrelaterade evenemang att äga rum för den äldre befolkningen. Dessa evenemang är en del av Livsmedelsverkets kampanj "Närande mat och mid-dagar tillsammans".

Livsmedelsmyndighetens kampanj "Nurishing Food and Dining Together", planerad till hösten 2023, syftar till att förbättra de äldres kost och öka medvetenheten om dess betydelse för att upprätthålla god hälsa.

Lokala partners i aktionen kommer att organisera olika evenemang med mat och näringstema som är särskilt utformade för seniorer under hela säsongen. I Vasa arrangeras dessa evenemang av organisationer som Alma vuxenutbildningscentrum, Seniorrådet och flera andra organ.

De planerade evenemangen kommer att sprida information om näring genom aktiviteter som matlagningskurser, svamplockningsturer, skördefestivaler och gemensamma middagsupplevelser.

Här är ett exempel på en sådan

händelse:

Seniorlunch

Vasa Svenska församling är medarrangör.

Torsdagen den 14 september klockan 11:30

Stora församlingshemmet

"Njut av en utsökt måltid tillsammans för 8 euro. En kort stunds reflektion kommer att hållas på både finska och svenska. Du är varmt välkommen att följa med oss för en härlig matupplevelse!"

Brand på tvålfabriken

I lördags för en vecka sedan började det igen brinna på tvålfabriken i Brändö. Fabriken är sedan länge nedlagd och fastigheten i dåligt skick och den får tydligen ofta objudna gäster.

Det är fjärde gången på ett par år som en brand uppstår i fabriken.

Lillkyro

har nu varit en del av Vasa i 10 år.

Och det verkar som om de flesta Lillkyroborna är väldigt nöjda med detta.

Alla välfärdsområden har underskott

Underskottet är cirka en miljard per år. Värst är situationen i Åbo-regionen, där underskottet är 123 miljoner i år.

Jarl Hemmer: Onni Kokko Del 4

bredvid oss står Rörströmska pojkarna. Jag ser att du förvänas, och samlingen är ju fan i min mamma lite underlig. Men jag ska säga dig en sak. Nu är det en sån tid, att allt vad bussiga jannar lieter måste hålla ihop. Vi har viktigare saker att tänka på än våra gamla gräl. Det är därför som Kalle Mäkinen räcker handen åt sina fiender och tänker lära dem skjuta. För snart gäller det att klämma till på slaktgarderna. Och om du ännu är förbannad över att jag har kallat dig slaktarpojke, så ber jag dig begripa att det bara var sagt på jävlighet. Nog vet jag att du är en hederlig janne och hör till våra pojkar. Men i stället måste du hålla käften och inte skälla på ryssarna, för då går det på tok med dig.

Hän knäppte vältaligt med fingrarna på gevärsläset, spottade ut cigaretten och lissade upp sina vida byxor med en rullning på bälten. Så gjorde han helt om, lade gevärsermen till rätta över axeln och klev ut på landsvägen. De andra följde honom.

- Varifrån har du fått bössan? frågade Onni.

- Lauri, bror min, sade Kalle kort. Men då de passerade järnvägsövergången tillade han:

- Ser ni körktornet där borta i stan? Om det nu sitter en slaktare med en kulspjut där oppe, så inte ska ni tro att hållet är för långt. Visserligen är hän liten som en mygga, men det gäller bara att vara stadig på hand, så nog plockar man ner honom alltid. En sån här bössa skjuter på tre kilometer genom tie man i rad. Och inte finns det heller väggar som stoppar.

De fyra pojkarna sågo alla bort mot staden och kyrktornet, vars spets den uppgående solen som bäst höll på att blanka allt grannare. Deras ögon stodo vidöppna mot det gula skenet, och de ryste till i en blandning av morgonkylla och stolthet.

Men Kalle bröt av:

- Ni ska inte stå där och gapa ut i luften, vi har viktigare saker för oss nu.

Hän klappade sig på byxfickorna, där det skramlade av patroner.

- Raska på nu, det gäller i dag att visa vad man duger till. Vi hä-

ller på och bildar F-kompaniet här hos oss, men Lauri har sagt, att den fan tas inte in som rammlar omkull då hän skjuter första skottet.

De vandrade vidare över några fält och inåt skogen. Morgonen var frostig och klar. På åkrarna lågo jordkokorna hårdn som Sten, det knastrade i en lätt isskorpa mellan dem här och var. Man klev över en gårsgård, den var hal och liksom försilvad av frosten. Och i skogsbrynet glimmade björkarnas lövlösa grenar.

- Vart går vi egentligen? frågade Onni.

Kalle pekade på en byggnad högre upp i backen.

- Vi tänker plätta bly genom Lindströms rian. Om någon kommer och stör oss, så tar jag bara fram min röda armbindel, och då vägar sig inte fan själv på oss. Det är inte som förr i världen, då man fick rädda för polisen. Det är andra tider nu, pojkar.

De klevo fram mellan träden och gjorde halt på den öppna platsen framför rian. Marken var här betäckt med en matta av gula holmstrån, allt tätare ju närmare man gick in till ridören. I dess springa पोटे fram en hel kärke av uttröskade ax.

Onni rev ut ett strå och började tugga på det.

Hän kände sig illa till mods. Hän stod inte på riktigt god fot med någonfing inom sig själv. Det var ej bara hunger, men också något med Kalles gevär.

Så kom frågan upp hur man skulle ordna skjutandet. Det blev en rädplänning, under vilken Kalle tog fram en flaska och lät den gå laget runt.

- Hejsan jannar, en smaskare hör till tjänsten! Starkt ska det vara i käften liksom i bössan, så går det bäst. Barn vi bar skjutit borgarna, så dricker vi varenda dag så vi sir kometer. Det lär nog finnas av den här sorten i deras källare...

Hän tog en duktig klunk, grnade och smackade. De båda bröderna gjorde efter, och det seglade ögonblickligen fram en röd sky över alla tres ansikten. Men då flaskan kom till Onni, stänkade han ännu värre än de andra, men tungan stoppade han som en propp i mynnigen, då hän vände botten i vädret. Hän hade en dålig erfarenhet och ett hemligt löfte bakom sig.

Förlusten av verksamheten beror på att det initialt budgeterats för lite pengar.

Underskottet tvingar fram drastiska åtgärder. Flera kontor kommer att stängas, liksom i Vasaregionen. I Tammerfors kommer 500 personer att sägas upp, vilket är en chockerande åtgärd när bristen på personal är den främsta orsaken till driftssvårigheter.

Förebyggande av digitalt utanförskap

I regeringsprogrammet berörs digitalt utanförskap: "Ett program för digital social- och hälsovård utarbetas och ledningen av programmet säkerställs. Framskridandet av digitaliseringen stöds också genom möjliggörande lagstiftning. Andelen e-tjänster ökas och digitala tjänster är det som i första hand ska användas i fråga om de kunder för vilka det är möjligt. Tillgången till tjänster enligt modellerna för digitala social- och hälsocentraler utvidgas och verkningfullheten hos den nationella lösningen utvärderas. Man förebygger digitalt utanförskap och beaktar olika användargrupperns behov och att digitala lösningar är lätta att använda. Ut rättandet av ärenden ansikte mot ansikte eller per telefon säkerställs vid behov."

Regeringen planerar ersättning vid celiaki

Den så kallade celiakiersättningen, det vill säga ersättning till personer med celiaki för att kompensera för dyrare matkostnader på grund av sjukdomen, upphörde 2015.

Det finns nu förhoppningar om att denna ersättning igen skall tas i bruk. Regeringens program lyder: "Återställande celiakiersättningen med tonvikt på minderåriga och låginkomsttagare."

Inga ryska bilar till EU

EU har nu förbjudit införsel av ryskskyltade bilar till EU:s område.

THL publicerade programmet: Tolv sätt att förhindra narkotikadöd

Narkotikamissbruk och experiment har fortsatt att bli vanligare i Finland. Samtidigt har skadorna och narkotikarelaterade dödsfall ökat. Dödsfall till följd av narkotikaförgiftning och dödsfall på grund av långvarig användning av narkotika har ökat under 2000-talet.

Särskilt oroande är ökningen av narkotikarelaterade dödsfall bland unga under 25 år.

Det förebyggande programmet

finns här: thl.fi

Två nya fartyg mellan Finland och Sverige

Två nya fartyg, Finnsirius och Finncanopus, påbörjar nu båttrafiken mellan Nådendal och Kapellskär i Sverige. Kapellskär ligger omkring 9 mil nordost om Stockholm.

Ny abortlag underlättar tillgången till tjänster i Österbotten

Från och med den 1 september kommer betydande förändringar på området för aborttjänster i Österbottens Friskvårdslän. Enligt den nya lagstiftningen kommer individer som vill avbryta graviditeten inte längre behöva en remiss från en vårdcentral. Istället kan direkta tider bokas in hos Gynekologiska polikliniken.

Det viktigaste ändringsförslaget förenklar tillgången till aborter före tolfte graviditetsveckan. Till skillnad från de tidigare reglerna kommer gravida personer inte längre att behöva ange skäl för uppsägning eller söka tillstånd från flera läkare. Nu räcker det med en kvinnas egen begäran.

"Tidigare var det obligatoriskt med en remiss från en vårdcentral för abort, men nu kan du ringa vår gynekologiska poliklinik di-

rekt för att boka tid", förklarade chefsgynekolog Jennica Kööpik-kä.

Efter att ha kontaktat kliniken kommer de som söker uppsägning att genomgå laboratorietester, följt av konsultationer med en sjuksköterska och en läkare. I de flesta fall kommer medicinska aborter att erbjudas, vilket gör att patienter kan slutföra proceduren hemma.

Det är viktigt att notera att det nya förfarandet inte ändrar reglerna för aborter efter tolfte graviditetsveckan. Sådana uppsägningar kommer även fortsättningsvis att kräva tillstånd från Valvira, Tillsynsmyndigheten för välfärd och hälsa. Dessa fall är relativt sällsynta och är vanligtvis relaterade till fosterutvecklingsstörningar, mödrars hälsa eller andra motive-rade skäl.

En minskning av antalet aborter

Enligt Finlands institut för hälsa och välfärd (THL) har antalet aborter stadigt minskat under de senaste decennierna. Skälen till att söka abort kan vara problem som bristande användning av preventivmedel, ekonomiska utmaningar, begränsade stöd-nätverk eller åldersrelaterade problem. Enligt den nya lagen

- Jag tycker vi liksom tar och skjuter i kapp, föreslog den yngre pojken Rörström.

- Duellerar heter det, rättade hans äldre bror.
- Men vi kan inte skjuta på varandra, förklarade Kalle med en förmyndares överlägsenhet. Då får vi alla åt helvete, och det är inte meningen att spilla folk i onödan. Vi kommer nog att behövas ännu. Men vi bar ju våra mössor, på dem kan vi skjuta.

Förslaget vann allmänt gillande och åtföljdes av en ny klunk.
Så gick man fram till riväggen, körde in fyra käppar i en nät mellan stockarna och hängde upp mössorna i rad. Sedan återvände man till gårdgården ett stycke därifrån.

Kalle tog ur byxfickan ett patronmagasin och laddade. Därpå drack han ensam en klunk igen och tände en cigarett.

- Ska vi inte börja, skrek han. Varför fan står ni och gapar på bössan min? Nog smäller den, bara man trycker på den.

- Men huru ska vi skjuta? frågade Onni.
- Den där mössan längst till höger är min,

och jag är naturligtvis rödgardist, den saken är klar som brännvin. Men två av oss måste bli slaktare, så vi får kriga.

- Inte jag, ropade den äldre Rörström. Jag är lika röd som Kalle! Bror min får bli vitgardist.

- Nej, jag blir ryss! ropade denne.
- Men då är vi ju på samma sida.

- Ja visst fan, men inte blir jag slaktare.
- Lugna er, dundrade Kalle. Den som inte vill, behöver inte hel-

ler. Men jag frågar er nu, finns här ingen som i dag vill skjuta för slaktarna? Det är ju bara lek, för sakran.

- Jag kan göra det, sade Onni.
Han märkte med detsamma att han sagt någonting vådligt. Kalles blodsprängda ögon blevo aldeles runda och vita som på en frustande häst, och de båda bröderna flussade otäckt. Men ingen sade något, förrän Kalle ställt upp dem alla fyra i en rad vid gårdgården.

- Nu skjuter vi fem skott var och en, och jag som kan konsten laddar åt er. Ingen rör en fena förrän allt är klart. Rejält ska det

vara. Vitgardisten har tre mössor att välja på, och vi tre tillsammans kommer att traktera slaktar kalotten med bly, så den blir full som mamma hans gamla potta.

Det slog rött för Onnis ögon, men han behärskade sig och svarade blott:

- Vi ska se först.
Han märkte att de andra betänkligt gungade där de stodo, och hans tillförsikt steg ytterligare när Kalle åter tog en sup och räckte flaskan åt de sina. Den återvände numera att ha nått radens slut, där Onni stod. Han märkte att han åter var utsluten och ensam. Han blev plötsligt underligt lugn.

Då Kalle höjde bössan blev han ännu lugnare. Pipan vaggade i en vid bäge, och Kalle slöt ögonen innan han med en grimas tryckte av. Rörströmska poikarna hoppade till.

De fem skotten föllu tätt på varandra. Onni stod och spejade mot sin mössa, men han kunde inte se att den rört sig.

Så kom turen till bröderna. Kalle laddade och överräckte med utsträckt arm geväret. Det fladdrade en varm ånga omkring pipan i den frostiga morgonluften.

- Nä, jamar, kläm ni till i slaktar kalotten!

Bröderna tvistade om vem som skulle skjuta först. Båda ville spara sig till senare. Men ett domsord av Kalle avgjorde tvisten till den yngres nackdel.

Onni såg genast att han var ofarlig. Han stödde foten bakåt i gårdgården, knäsvag av både rädslan och brännvinet, och förrän han tryckte av vände han huvudet åt sidan. Han mindes tydligen varningen att inte ramla omkull. Kalle märkte nog hans ynkedom, men bundsförvantskapet förbjöd numera alla hårda ord.

Föga bättre gick det för den äldre brodern. Onni hade ännu ej kunnat upptäcka att mössan rört sig det ringaste.

Så kom turen till honom. En sakta frossa rann igenom hans kropp, då han grep tag om det tunga vapnet. Han hade nog förut provat sin tur som skytt, åtskilliga gånger till och med, men aldrig med gevär

Denna tidning kan man läsa var som helst

men enklast är det nog att läsa den med en tablett, som här uppe i Saltkaret-tornet i Svedjehamn

kommer individer inte längre att behöva lämna motiveringar till vårdpersonal.

”Den nya lagen anpassar Finlands praxis till den i andra nordiska länder”, konstaterade Kööpikkä.

Enligt uppgifter från THL gjordes cirka 7 900 aborter i Finland förra året, varav 252 i Österbotten. Siffrorna visar på en minskning av graviditetsavbrott, särskilt bland unga individer.

Effekten av gratis preventivmedel för personer under 25 år på abortfrekvensen kommer att övervakas noggrant. Kööpikkä betonade att olika preventivmedel finns tillgängliga och uppmanade individer att utforska det som passar dem bäst. Preventivkliniken är tillgänglig för att betjäna människor i alla åldrar med deras behov av preventivmedel.

Afrikansk svinpest i Sverige

De svenska djurhälsomyndigheterna meddelade den 6 september 2023 att ett vildsvin har smittats med afrikansk svinpest (ASF). Ett vildsvin hade hittats död i området Fagersta kommun i Mellansverige. Afrikansk svinpest har inte påvisats i Sverige tidigare, och sjukdomen förekommer inte i andra nordiska länder.

Sju döda vildsvin hade hittats i Fagersta efter den 25 augusti, varav ett nu visade sig vara smittat. Fagersta kommun ligger cirka 15 mil nordväst om Stockholm.

Afrikansk svinpest är en död-

lig virusjukdom hos grisar och vildsvin som inte är smittsam för andra djur eller människor.

När du anländer till Finland från länder där afrikansk svinpest förekommer måste du noggrant följa instruktionerna och rekommendationerna gällande införsel och sjukdomsskydd, så att afrikansk svinpest inte sprider sig även till Finland. (Livsmedelsverket)

Seniorlinjen betjänar nu hela välfärdsområdet

Seniorlinjen, som lanserades i Vasa och Laihela i maj, utökar nu sin tjänst till att omfatta hela Österbottens välfärdsregion. Seniorlinjen är ett dedikerat servicenummer för personer över 65 år som behöver en bedömning av sina vårdbehov. När du ringer Seniorlinjen behöver du inte navigera genom några menyalternativ; samtalen besvaras av professionellt utbildad vårdpersonal som kan bedöma vårdbehov, ge vägledning, råd och egenvårdsinstruktioner.

”Om den som besvarar samtalet inte omedelbart kan hantera uppringarens förfrågan kommer denne att rikta förfrågan till lämplig myndighet som då kontaktar den som ringer så snart som möjligt. Vi överför inte samtal till ett nummer där den som ringer måste vänta in linje igen, säger avdelningschef Erja Lahti.

Lahti framhåller att Seniorlinjen är en användarvänlig kontaktkanal för seniorer, som utvecklats av välfärdsregionen som svar på

kundernas feedback. Många äldre tycker att det är utmanande att ringa kundtjänsten eftersom det kräver att man navigerar genom olika menyalternativ.

Under sommaren fick de flera förfrågningar från grannkommuner.

”När kunder i Vasa och Laihela har varit positiv. Förra våren och sommaren övervakade vi samtalsvolymerna för att uppskatta hur många anställda som skulle behövas för den här tjänsten. När tekniken tillät oss att utöka tjänsten beslutade vi att göra det så snart som möjligt, som möjligt.”

Seniorlinjen är en del av kundtjänstcentralen och samtal besvaras av vårdpersonal från välfärdsregionen.

”Vi kan balansera samtalstoppar vid kundtjänstcentret och kan allokera mer personal till Seniorlinjen och vice versa vid behov.”

Undvik rusningstid – ring på eftermiddagen

Måndag morgon är de mest trafikerade tiderna på Seniorlinjen.

”Om det inte är ett genuint brådskande ärende är det lämpligt att vänta till eftermiddagen, eftersom det alltid är tystare då”, säger Heidi Kangas, en av de personer som svarar på samtal på Seniorlinjen.

Kunder behöver ofta sina vårdbehov utvärderade, men de frågar också ofta om deras laboratorieresultat eller röntgenbilder.

– Men ring gärna Seniorlinjen för eventuella vård- eller välfärdrelaterade frågor med låg tröskel, säger Kangas.

Seniorer kan fortfarande kontakta kundtjänsten om de behöver få sina vårdbehov bedömda, söka råd eller boka tid hos en läkare eller sjuksköterska

I Rockskolan finns det lediga platser för unga musiker

I Rockskolan, som upprätthålls av Vasa stads ungdomsservice, finns det i höst lediga elevplatser i bandundervisningen. I Rockskolan kan 13–17-åriga Vasabor hålla på med pop- och rockmusik i olika former.

Rockskolanerbjuder hobbyverksamhet med låg tröskel för ungdomar, eftersom man kan

komma med utan någon erfarenhet, det krävs bara intresse för musik och att spela eller sjunga i ett band.

- I början behöver man inte heller ha ett eget instrument, utan det kan man låna av oss. Deltagaravgiften för bandundervisningen är endast 11,50 euro per person under en termin, berättar Sami Sillanpää, handledare vid Rockskolan. (vaasa.fi)

THL rekommenderar

Under höstvintern 2023 rekommenderar THL en boosterdos av coronavaccin med ett nytt variantpreparat för äldre och vissa riskgrupper

Institutet för hälsa och välfärd (THL) rekommenderar i enlighet med den preliminära uppskattningen som gjordes i maj att en boosterdos av coronavaccin under höstvintern 2023 ges till personer som fyllt 65 år, personer som fyllt 18 år och hör till en medicinsk riskgrupp samt personer som fyllt 12 år och som har kraftig immunbrist. Som vaccin används det nya variantpreparatet XBB.1.5 efter att det fått försäljningstillstånd.

För grupper som löper störst risk för allvarlig coronasjukdom rekommenderas en boosterdos, eftersom coronasjukdom eventuellt kommer att förekomma i större utsträckning på hösten och vintern. Syftet med den nya boosterdosens är att minska antalet allvarliga sjukdomsfall, behovet av sjukhusvård och dödsfall i anslutning till coronaviruset.

”Det finns ingen medicinsk grund för att vaccinera hela befolkningen. Hos personer under 65 år som inte har en sjukdom som ökar risken för allvarlig coronasjukdom ger de tre tidigare rekommenderade vaccindoserna inklusive genomgången coronasjukdom fortfarande ett bra skydd mot allvarlig coronasjukdom”, säger THL:s sakkunnigläkare Mika Muhonen.

Våra tidningar har ISSN-nummer

Det finska ISSN-centret har gett våra tidning internationella tidsskriftskoder, så kallade ISSN-koder. Detta efter ganska ingående övervägande.

Så nu är vi officiellt en del av

den finländska tidningsvärlden. Vi är tidningar ”på riktigt”.

Vad är rasism?

Regeringen uppfattar begreppet rasism i sitt meddelande på följande sätt:

Rasism bygger på att individer eller grupper av människor beskrivs som mindre värda till exempel på grundval av etnicitet, hudfärg, nationalitet, kultur, modersmål eller religion. Rasism kan ta sig uttryck i diskriminerande normer eller praxis i samhället, exempelvis i arbetslivet. Rasism kan komma till synes som diskriminerande beteende mellan individer och grupper. Fördomar mellan individer och grupper och rädsla för det främmande kan utgöra grogrund för rasism. Rasism skapar ojämlikhet och skadar inte bara dem som utsätts för den, utan skadar hela samhället

Vårdgaranti

Vårdgarantin skärps inte efter ett år

I början av september trädde den skärpta vårdgarantin i kraft. Du måste få tid till läkare inom två veckor, även i icke-brådskande fall. Välfärdsområden har uppenbara svårigheter att efterleva detta.

Avsikten var att denna tvåveckorsperiod skulle förkortas till en vecka efter cirka ett år.

Den nya regeringen överväger nu att inte genomföra denna utpressning som kommer att ske om ett år. Förslaget är att två veckors vårdgaranti ska behållas, på grund av personalbristen.

Fågelinfluensa

Smittan hittades i 26 pälsskiffer

Fågelinfluensaepidemin startade i pälsskiffer i Österbotten i mitten av juli. Den första infekterade pälsskiffen hittades i Livsmedelsverkets laboratorietester den 13 juli och sedan dess har fågelinfluensainfektioner bekräftats på totalt 25 pälsskiffer. (Ruokavirasto.fi)

Klimatförändringen

Presidentvalet

Presidentvalskandidater hittills

Det finns redan många förslag. Här är en lista över de viktigaste:

Vid sitt partimöte den 18 juni 2022 valde Liike Nyt sin ordförande, riksdagsledamot Hjallis Harkimon, till sin ordförandekandidat.

De gröna beslutade på sitt partimöte den 10 juni 2023 att stödja Pekka Haavisto i valet, som kandiderar till presidentposten genom väljarföreningen. På så sätt kanske Pekka Haavisto vill ta avstånd lite från de gröna i valet, de gröna misslyckades kapitalt i senaste riksdagsvalet.

EU-kommissionär Jutta Urpilainen har sagt att hon överväger en kandidatur när hon besökte Vasa för en vecka sedan och SDP har beslutat att bjuda in henne som partiets kandidat i november. Sanna Marin uppmuntrade Jutta att bli kandidat häromdagen.

Koalitionens ordförande Peteri Orpo sa den 14 augusti 2023 att Alexander Stubb kommer att bli tillfrågad att vara koalitions presidentkandidat, som sedan har tackat ja. Antti Häkkinen, som tidigare funderat på att kandidera till presidentposten, sa samma dag att han stöder Alexander Stubbs kandidatur. Beslutet var enhälligt även om flera personer i ledande positioner hade stött Häkkinen tidigare.

Li Andersson har sagt att han överväger kandidaturen. Förmodligen inte en särskilt bra idé, eftersom rösterna som ges till

Allt
vad Du någonsin önskat veta
om
Celiaki

Hans Björknäs
Gastrolab

www.adlibris.fi

honom minskar Jutta Urpilainens chanser att nå andra omgången.

Finlands Banks chef, Olli Rehn, meddelade att han var villig att kandidera till presidentposten den 21 juni 2023. Han började samla in supporterkort till presidentvalet med hjälp av en valmansförening.

Sannfinländarna har valt den tidigare ordföranden Jussi Halla-Aho, riksdagens nuvarande talman, till sin kandidat.

Tidigare riksdagsledamoten Paavo Väyrynen (Centrum) meddelade att han var villig att vara presidentkandidat den 12 juni 2023. Han började samla in supporterkort till presidentvalet med hjälp av väljarföreningen. Väyrynen meddelade att han inte kunde stödja Olli Rehns (Centrum)

eventuella kandidatur. Paavo själv minns nog inte hur många gånger han har varit kandidat.

Mika Aaltola, chef för Utrikespolitiska institutet, meddelade den 3 augusti 2023 att han skulle söka kandidatur med hjälp av en valmansförening.

Kristdemokraternas partikonferens har beslutat att nominera partiets ordförande, minister Sari Essayah, till partiets presidentkandidat.

Li Andersson

meddelade i onsdags att hon står till förfogande om vänsterförbundet önskar att hon ställer upp som kandidat i presidentvalet - **SFP har ingen presidentkandidat**

Detta meddelades av ordföranden Anna-Maja Henriksson i torsdags. Partiet stöder inte heller någon av kandidaterna.

I dag

HISTORIEN UPPREPAR SIG!

Denna historia berättar om en enväldig härskare som planerade att

påbörja ett krig för att errövrå en del av grannlandet.

Alla hans närmaste ministrar uppmanade honom att påbörja kriget eftersom armén var stark, närmast oöverbärlig och någon risk att kriget skulle leda till ett nederlag definitivt inte fanns. Och ingen minister vågade säga något annat eftersom de som var av annan åsikt oftast fick fundera över detta i fångelset,

Men det fanns en som ofta var av annan åsikt och därför redan avtjänade ett fångelsestraff. Hans namn var inte alls Aleksej utan det var Mikael.

Diktatorn ville höra också hans åsikt. Så Mikael hämtades från fångelset, och en minister talade med honom på förhand och befallde honom att säga att kriget kommer att gå bra och leda till seger, och grannstatens områden kan annekteras.

Men Mikael lydde inte. Hans besked var att om diktatorn påbörjar kriget så kommer han att förlora och han kommer att dö.

Diktatorn blev arg och kastade Mikael i fångelset igen.

Sedan anföll armén grannstaten, försökte erövrå några territorier, men det lyckades inte och slutresultatet blev att armén fick dra sig tillbaka med svansen mellan benen, och diktatorn blev död.

Låter det här bekant. När kan något sådant ha hänt? Nu? På 1930-40-talet? 1914?

Nej. Den här historien berättar om ett händelseförlopp som inträffade för 2800 år sedan. Och skildringen finns i Bibelns Första Konungaboken 22 kapitlet: http://runeberg.org/bibeln/11_22.html

Evenemang

öderfjärdens Meteorita - besökscentrum

Utställningar och multimedia om Söderfjärdenskraterns historia. Stjärnobservatorium. Café på den gamla landsbygden. För 520 miljoner år sedan föll en stor himlakropp på denna plats, vilket resulterade i en 5 km bred krater, dagens Söderf-

järden.
17/09/2023
från 12:00 till 18:00
2023-09-20
från 18:00 till 20:00
24/09/2023
från 12:00 till 18:00
27/09/2023
från 18:00 till 20:00

Söndagspromenad

Varje söndag, en 10 km promenad från torget. Som idag 10.9.23.

Vi vandrar tillsammans i olika delar av Vasa, tempot bestäms av deltagarna, ingen lämnas ensam. En kortare resa är också möjlig. Efter promenaden går vi till ett lämpligt café för att dricka kaffe eller te på egen bekostnad.

Arrangeras av Vasa Vandringssklubb.

<http://www.vaasanmarssi.fi>
TIKANOJAS KONSTHEM

Kaarina Heikinheimos 5+ rumsutställning

Textilkonst, från koppartråd till textilreliefer

En välkänd textilkonstnär från Vasa. I utställningen en estetisk ensemble av stor skala.

Utställningen pågår till den 24 september

KUNTSIS MUSEUM FÖR MODERN KONST Linjens dimensioner

9.9.23 - 14.4.24
Hur konstnärer arbetar med linjen, där dess form sätter sig som en enkel penn- och kolteckning eller som en rumslig installation. Linjens variationer kan ses i gruppställningen på Kuntsi museum för modern konst. Både finländska och internationella samtidskonstnärer – 18 konstnärer och grupper av konstnärer – presenterar sig själva som en del av sitt konstnärliga arbete.

VASA STADSTEATER NUNNIA JA KONNIA (The Sisters Act)

14.9. - 30.12.23
NÄSTA: 21.9. kl 13.00
Storalånggatan 53
www.vaasankaupunginteatteri.fi

WASA TEATER "Vänd om min längtan"

Musikal
5.9.23 - 4.5.24
Nästa: 21.9 at 13.00 and 19.00
www.wasateater.fi

STADSBIKLIOTEKET

Maaailma muuttuu - kirjaimet säilyvät.(Världen förändras, bokstäverna ej)
8.9 - 5.10.,23

Suomen Kalligrafiyhdistys, medlemsutställning
Biblioteksgatan 13

BOCK'S OKTOBERFEST 2023

20-23.9.23
<https://bockscornerbrewery.com/fi/event>

FINLADS NATIONALGALLERI KIASMA, HELSINGFORS

GRATISDAG 6.10.23 KL 10-20
<https://kiasma.fi/sv/>

VAASA BAROQUE

Höstens operahändelse!
Joseph Martin Kraus: PROSERPIN

Kraus opera Proserpin har finsk premiär på Vasa Barock, framförd av en internationell solistgarde och Vasa stadsorkester. Föreställningarna är fredagen den 13 oktober 2023 och lördagen den 14 oktober 2023 kl 19:00 i festsalen i Vasa stadshus.

<https://vaasabaroque.com/>
STADSTEATERN

"Kaaos"
Pieni näyttämö Julia
PREMIÄR 20.10.23
20.10-13.12.23

vaasankaupunginteatteri.fi
ATENEUM

FÄRG & LJUS – ARVET EFTER IMPRESSIONISMEN
20.10.2023–25.2.2024

Utställningen presenterar impressionistisk och neoimpressionistisk konst från perioden 1860–1916. Utställningen jämför de främsta namnen inom den internationella konsten med den finländska färgkonstens korta men intensiva blomstringstid.

BOKMÄSSAN I HELSINGFORS

26.-29.10+.20P23
<https://kirjamessut.messukeskus.com/>

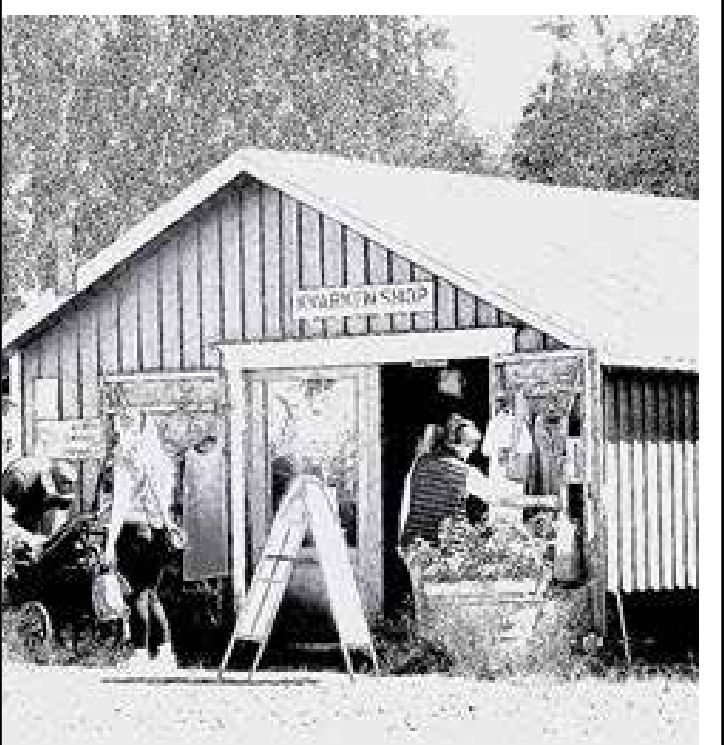
"Lautasella"(På tallriken)-mässan 28-29 oktober 2023

Celiakiförbundet och Messukeskus anordnar mässan Lautasella 2023 i Helsingfors från lördag till söndag 28-29 oktober 2023. Mässan hålls samtidigt med Bokmässan och evenemanget Vin & Mat.

Lautasellamässan samlar olika specialkost under ett tak på Helsingfors Mässcentrum. Föreläsningar och informationstillfällen på Lautasellascenen ger tips för en bra, trygg och välsmakande vardag.

Inom området Glutenfritt liv presenteras, smakas och säljs endast glutenfria produkter.

Vad är det här för ett hus?

Förra veckans hus:
Korsholms kyrka

PensilSketchApp

keliakialiitto.fi/messut.

FINLADS NATIONALGALLERI KIASMA, HELSINGFORS

GRATISDAG 3.11.23 KL 10-20
<https://kiasma.fi/sv/>

LITTFEST

Rvåspråkig litteraturfestival
Årets tema är "Budskap"
16-18-11.23
[Vasa.fi/litffest](https://vasa.fi/litffest)

RUSK

Kammarmusik i Jakobstad
21-25.11.2023
Kungligt kalas
Internationell kreativitet den mörkaste tiden på året
<https://ruskfestival.fi/>

FINLADS NATIONALGALLERI KIASMA, HELSINGFORS

GRATISDAG 1.12.23 KL 10-20
<https://kiasma.fi/sv/>

Ukraina

Volodymyr Zelenskyy: Anförande av Ukrainas president

14.9.2023
Jag önskar er hälsa, ukrainare! Några höjdpunkter från dagen. Idag har vi ett bra resultat i vårt samarbete med Internationella brottmålsdomstolen. Ett resultat som för närmare ansvar för ryska krigsförbrytelser. Internationella brottmålsdomstolen har öppnat ett fältkontor i Ukraina, och det är det största ICC-kontoret utanför Haag. Och det är fantastiskt att det finns ett fullt och samordnat samarbete mellan riksåklagarmyndigheten, alla ukrainska brottsbekämpande institutioner och Internationella brottmålsdomstolen. Det är detta samarbete som hjälper oss att föra rättvisans ögonblick för Ukraina och allt vårt folk som har lidit av detta krig närmare – ögonblicket för lagliga och välförtjänta straff för ryska brottslingar.

En sak till. Hela personalen vid Ukrainas säkerhetstjänst och vår flotta bör berömmas speciellt för detta. Jag tackar er för dagens triumf – förstörelsen av ockupanternas luftförsvssystem på vår Krims mark. Det är en mycket viktig prestation, bra jobbat! Ära till alla som kämpar för Ukraina!

Och tack till alla som hjälper till! Ära till Ukraina!

Licens: Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. Länk: www.president.gov.ua

Ryssland

"Den speciella operationen kommer att vara över om 5 dagar"

enligt Moskva-tidningen Izvestia för över 500 dagar sedan:

"Experter som intervjuats av Izvestia tror att den ryska militären kan slutföra operationen på fem dagar. "Detta är baslinjen. Så lång tid bör huvudaktiviteterna utanför storstäderna ta. Att döma av vad som händer nu kan [Ukrainas] östra, centrala och södra områden befrias."

"För Ryssland är det oerhört viktigt att inte bara befria Donbass från Kievregimens ockupationsstyrkor, utan också hela Ukrainas vänstra strand, såväl som dess Svartahavsregioner. Dnepr, Zaporozhye, Mariupol, Odessa, Ochakov, Nikolaev, Cherson och andra städer som har industri- och försvarsföretag som är viktiga för Ryska federationen. Om de kontrolleras av Moskva betyder det att Ryssland har besegrat västvärlden och tagit sin slaviska partner ur USA:s och Natos inflytandesfär"

"När man klagade utvecklingen, försäkrade det ryska försvarsministeriet att ryska trupper inte riktar in sig på ukrainska städer, utan är begränsade till kirurgiskt angripande och invaliderande ukrainsk militär infrastruktur. Det finns inga som helst hot mot civilbefolkningen."

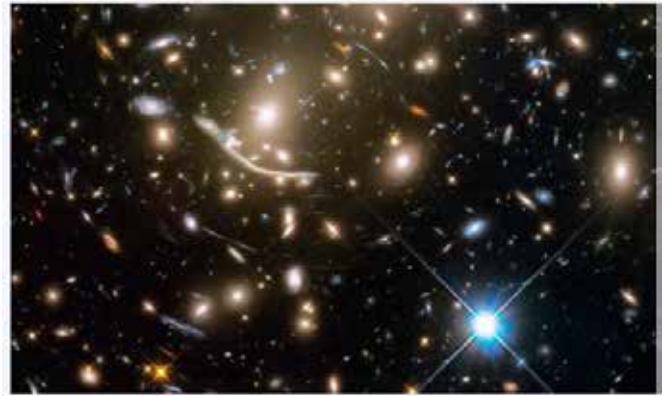
Hur många civila har dött sedan dess. För många. Absolut för många.

Dagens citat

Lääkärilehti 18.8.23 Fara från luften Pekka Nykänen

Nu står vi inte på torget i Wuhan. Utan i Finland, Österbotten.

Veckans astronomiska bild Galaxy Cluster Abell 370

Galaxy Cluster Abell 370 and Beyond
Image Credit: NASA, ESA, Jennifer Lotz and the HFF Team (STScI)

Explanation: Some 4 billion light-years away, massive galaxy cluster Abell 370 is captured in this sharp Hubble Space Telescope snapshot. The cluster of galaxies only appears to be dominated by two giant elliptical galaxies and infested with faint arcs. In reality, the fainter, scattered bluish arcs, along with the dramatic dragon arc below and left of center, are images of galaxies that lie far beyond Abell 370.

Fågelinfluensan som upptäckts på pälsfarmerna är av annan kaliber än coronan. Smittorisken för människorna är liten, och sedan år 2020 har viruset orsakat blott några få smittofall i Europa. Patienterna har varit symtomfria, och sjukdomen tycks inte ha smittat mellan människor

På farmerna gror emellertid bakteriestammar som antyder att viruset muterar hos smittade däggdjur. Särskilt stor är risken hos minkar. Deras luftvägar har likheter med människans.

Rutten till människan existerar således.

Slakter som hotar en hel näring

gsgren är en tuff åtgärd. Likväl är det lätt att förstå myndigheternas beslut. Internationella hälsomyndigheter och forskare fruktar i värsta fall en pandemi.

För allmänheten är det viktigaste rådet att inte vidröra döda fåglar. Matningsställen för småfåglar tillåts, bara hygien sköts korrekt. Att mata fåglar från hand ska undvikas redan med tanke på salmonellarisken. Fågelspilling ska inte vidröras. Om så ändå sker ska händerna tvättas med tvål och vatten. Spilling på möbler tvättas med vatten och tvättmedel.

Torget i Wuhan är långt borta,

Veckans bild

C-vitamin. Mycket C-vitamin.

men världen är liten. Ju längre vi låter viruset vara i omlopp, desto större risk för att den överförs till människan. Vi vill inte veta vilka konsekvenserna av det blir.

Och framför allt vill vi inte att det sker i Finland.

Hälsa

Ett äpple om dagen håller doktorn borta

Finns det något vetenskapligt belägg för detta påstående. Minskar ett äpple per dag behovet av sjukvårdstjänster?

Uttrycket ”Ett äpple om dagen håller doktorn borta” är en gammal folkvisdom som har cirkulerat under lång tid. Det finns viss vetenskaplig grund för att äpplen och en hälsosam kost kan ha positiva hälsoeffekter, men det är viktigt att förstå att detta uttryck är en förenklad generalisering och inte en absolut sanning. Det

finns inget direkt vetenskapligt bevis för att äta ett äpple per dag automatiskt kommer att förhindra sjukdom eller göra dig immun mot alla hälsoproblem.

Äpplen är en bra källa till kostfiber, vitaminer (som C-vitamin) och antioxidanter, och de kan vara en del av en balanserad och hälsosam kost. Att äta en varierad kost som inkluderar frukt och grönsaker, inklusive äpplen, kan bidra till att upprätthålla en god hälsa och minska risken för vissa sjukdomar, inklusive hjärt- och kärlsjukdomar. Fiber i äpplen kan också bidra till en hälsosam matsmältning.

Men det är viktigt att komma

ihåg att en sund livsstil inkluderar flera faktorer, såsom motion, att undvika rökning och att begränsa alkoholkonsumtionen. Att äta ett äpple om dagen ensamt kommer inte att vara tillräckligt för att upprätthålla god hälsa om du inte också tar hand om andra aspekter av din livsstil.

Nästa vecka: Kyrkan i Värtsilä

Nedmonteringen av silorna kan ses genom Siilolive

Vasas betongsilos byggdes 1958-63. I närheten av dem fanns en kvarn som sedan lades ner 1992. Silorna har inte använts sedan dess. För tjuo år sedan planerades studentlägenheter för silos. En bra idé, men hindret var svamptillväxten på betongkonstruktionerna.

Nu har nedmonteringen av silorna påbörjats, i slutet av april i år. Med hjälp av en webbkamera kan du följa hur demonteringen fortskrider. Denna bild togs den 28 augusti 2023. Webbkameran hittar du här: <https://www.vaasa.fi/siilolive/>

Sammanfattningsvis finns det vetenskaplig evidens som visar att äpplen är näringsrika och kan vara en del av en hälsosam kost, men det är viktigt att inte övergeneralisera och tro att ett äpple per dag är en absolut garanti för god hälsa. En balanserad kost och en sund livsstil är viktiga faktorer för att upprätthålla och förbättra din hälsa.

Humor

Fiskareberättelse.

Herr Onkinen säger: Jag fångade en så enorm gädda att det var mycket jobb att dra in den i båten. Jag har aldrig sett en så stor gädda!

En röst bland lyssnarna: — Det tror vi!

På marknaden.

- Vad kostar ägg?
- Tjugofem mark. Du kan få ett söndrat ägg för en markt
- OK! Söndra 20 stycken åt mig

En jägare berättar:

Herr Sankarinen säger till sina vänner: — När jag var i Afrika vaknade jag en morgon av ett högt skrik, hoppade ur sängen, sprang in på gården och sköt ett lejon i mitt nattlinne

Fröken Kaunokainen: — Herregud, hur kom det i ditt nattlinne?

Från läsarna

Vi tar väldigt gärna emot inlägg från våra läsare. Kommentarer, historier, minnen, debatt, nyheter från hemorten. Sannolikt koimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmet är ju begränsat, så skriv gärna rätt så kort! Så sänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail-com

Annonsera i WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som annonserar i denna historiska och hypermodärna dags-tidning.

Annonspriset är 6 €/spaltmillimeter. Standardannonser är billigare (25 mm hög=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €. Upprepade annonser = 30% rabatt. Sänd annonser till wasadagblad@gmail-com som jpg, tiff eller png, annonserna förminskas sedan till spaltbredd 46 mm.

Operaupplevelser

Hundratals operor - som kan avnjutas hemma:

Det är inte alls så lätt gå på opera. Det är långt till Helsingfors och till de stora operahusen i London och New York. Men vi kan ändå njuta av opera, virtuellt, och besöka världberömda operahus. Via denna sida kan vi se många av de bästa operorna framförda av världens främsta operasångare. Välkommen med i denna grupp!

Gå till Facebook och skriv in *operaupplevelser* i sökrutan.

Inbjudan

VAASAN KAUPUNGINTALON JUHLASALI
8.10.2023

KAMARIOOPPERA AINO KALLAKSEN
ELÄMÄSTÄ

NAINEN KUIN *jäätynyt* SAMPPANJA

SÄV. ILKKA KUUSISTO, LIB. AINO PIIROLA

Esiintyjät

MEZZOSOPRAANO
Kukka-Maaria Kallio

VIULU
Ninja Jakobsson

SELLO
Elena Hämäläinen

PIANO
Anna Roos

TANSSIJAT
Viivi Sjöblom, Aaron Saira

Bästa vänner,

SI Vasa har glädjen att inbjuda er till en trevlig samvaro
söndagen den 8.10 kl 12-15

En läcker frukost-brunch kan avnjutas klo 10-12 på Original Sokos hotel Vaakuna vid Övre torget, 14€.

Kl 12.00 börjar Minna Canth -seminariet på Stadshuset i Vasa,. Detta är samtidigt en årsfest för Finska Kvinnoförbundet rf. Musik, föredrag (på finska) om starka kvinnors betydelse för nutiden och om Aino Kallas och hennes litterära karriär.

Under pausen serveras ett glas porlande, ingår i priset.

Kl 13.45 börjar kammaroperan ”*Nainen kuin jäätynyt samppanja*”. Det är fråga om en världspremiär för denna opera, som handlar om Aino Kallas´ liv.

Inkomsterna från operan används för att främja barns och ungdomars välbefinnande.

Biljettpris 20€

Tilläggsinfo och anmälningar
marjatta.bjorknas@gmail.com
0400368371
Varmt välkomna!

SI VAASA - VASA

Nr 38 Sunday, September 17 2023

WASA DAILY - a modern newspaper with a layout from the 1870s. At that time, most newspapers had this format, corresponding to A4, and 4 pages. Lots of text, but no pictures at all, so there's a lot to read in 4 pages. The newspaper contains quotes from old daily newspapers, taken from the National Archives (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3 does some of the routine editorial work. Wasa Daily will continue to be published on Sunday mornings, but our aim is that it will eventually be published every day. The magazine can be read online for free, printed single issues cost 1 €. Advertising price 6 €/ millimeter, but standard ads are cheaper (25 mm high=140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm=400 €. Repeated ads = 50% discount). Send ads to wasadagblad@gmail.com as jpg, tiff or png, the advertisements are then reduced to a column width of 46 mm. If the advertisement does not fit, we will contact you (space is limited). Editor-in-Chief: Hans Björknäs. Mail: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, telephone +358-40-5462455. E - mail: wasadagblad@gmail.com

Вітаємо всіх українців у Ваасі! Сподіваємося, вам тут сподобається і навіть залишитесь після закінчення війни в Україні! A warm welcome to all Ukrainians in Vaasa! We hope you will enjoy yourself here and even stay after the war in Ukraine is over!

News

Sunday walk

Every Sunday, a 10 km walk from the market square. Like today 10.9.23.

"We walk together in different parts of Vaasa, the pace is determined by the participants, no one is left alone. A shorter trip is also possible. After the walk, we go to a suitable cafe to drink coffee or tea at our own expense."

Organized by Vaasa Walking Club.

<http://www.vaasanmarssi.fi>

Cheap sugar

in SALE on Vaasanpuistikko.

In other shops a kilo costs 1.5€.

Suicides in Finland

In our country, more than 700 people commit suicide every year, i.e. many more than die in traffic. The exact number is not known, because it is not possible to know whether a drug overdose is an accident or intentional. Suicide causes great stress, anxiety, and even guilt for the victim's

Art experience of the week:

Paintings by Albert Edelfelt in Ateneum still today

Albert Edelfelt was a Finnish painter who lived between 1854 and 1905. He was a significant figure in the Finnish art world, and his works are still respected and studied.

Here *Sketch for Boys Playing on the Shore, 1884*

loved ones.

A week ago, World Suicide Prevention Day was celebrated. The number of suicides worldwide approaches a million people.

In Helsinki and Kuopio, the Linity model has been introduced to prevent suicides. Linity is short for Brief Intervention for Suicidal Attempts (Lyhytinterventio itsemurhaa yrittäneille), and it has been scientifically proven to be effective in preventing further suicide attempts. This treat-

ment method is spreading.

"Helene Schjerfbeck: An Artist's Life"

An online book free to download A groundbreaking new book that delves into the life and artistry of an exceptional Finnish artist, Helene Schjerfbeck

Sanna Marin is leaving parliament for a new job

The former Prime Minister of Finland, Sanna Marin (SDP), is leaving the parliament after being appointed as a strategic advisor to the Tony Blair Institute in London.

Marin announced the decision at a press conference in the Diet on Thursday. He said he believes he can better serve constituents in the new role.

Parliament accepted Marin's resignation last Tuesday.

Marin has announced that she will stay in Finland to live, even though her new job requires a lot of traveling.

Marin's resignation has sparked discussion on social media.

Photo Supplement on page 27

Flowers in Vasa. The city's horticulture department certainly does a wonderful job this spring. To make our city beautiful and pleasant!

Should Marin have announced his plans before the parliamentary elections? It is asked and at the same time regretted that SDP built its election campaign on Marin, even though the party may have had information about Marin's plans.

- The voters have voted for me for a certain value base, and I believe that I can implement that value base even better in this new position, Marin said.

Fire at the soap factory

Last Saturday, a week ago, a fire started again at the soap factory in Palosaari.

The factory has been closed for a long time and the property is in poor condition and it apparently often receives uninvited guests.

All welfare areas produce a deficit

The deficit is about one billion a year. The situation is worst in the Turku region, where the deficit is 123 million this year.

The loss of the operation is due to the fact that initially too little money has been budgeted.

The deficit forces drastic measures. Numerous offices will be closed, as well as in the Vaasa region. In Tampere, 500 people will be laid off, which is a shocking measure when the lack

of personnel is the main reason for operational difficulties.

Preventing digital exclusion

Digital exclusion is mentioned in the Orpo Government programme: "A digital healthcare and social welfare programme will be drawn up and its management ensured. The progress of digitalisation will be supported through legislative measures. The share of e-services will be increased and digital services will be made the primary option for clients for whom it is viable. The availability of services compliant with the digital health and social services centre model will be expanded and the effectiveness of the national solution will be assessed. Digital exclusion will be prevented and the needs of different user groups and the ease of use of digital solutions will be taken into account. Services will be ensured face-to-face or by telephone, when necessary."

Two new ships between Finland and Sweden

Two new vessels, Finnsirius and Finncanopus, are now starting traffic between Naantali and Kapellskär in Sweden. Kapellskär is about 90 km northeast of

THE KING'S RING
BEING A ROMANCE OF THE
DAYS OF
GUSTAVUS ADOLPHUS
AND THE THIRTY YEARS' WAR
TRANSLATED FROM THE SWEDISH OF
ZACHARIAS TOPELIUS
BY
SOPHIE ÖHRWALL AND HERBERT ARNOLD

Part 23:

"Swedes!" cried Bertel boldly, just as he did at the Würzburg sally-port, and fired off a pistol in the direction of the voice, and saw by the flash a large band of peasants, who had encamped by the barricade. He then turned his horse, and, calling upon his companions to follow him, rode at full gallop on the road back to Landshut.

But the peasants had by the

flash also seen the three horse-men, and now hurried to cut off their retreat. Bertel's horse easily distanced the pursuers, but Vitikka's fell over the stump of a tree, and Pekka's clumsy animal was hurt by the thrust of a pitchfork in his neck as he tried to get out of the marsh. Bertel saw his followers' danger, and would not leave them; he turned back and killed the nearest peasants, and caught Pekka's horse by the bridle and tried to pull him up, calling also to Vitikka to leave his horse and jump on the back of Lapp. This brave effort was successful, and the three were on their way to safety, when suddenly a whizzing noise was heard, and a lasso settled upon Bertel's shoulders, tightened, and jerked him from his saddle. Vitikka fell at the same moment, and Lapp, thus delivered from his heavy burden, galloped off, and Pekka followed with or without his will. Bertel

and Vitikka were taken prisoners and bound with their hands behind their backs.

"Hang the dogs before the others arrive!" cried one.

"Hang them by the heels!" suggested another.

"With a little fire underneath!" said a third.

"No fire! no noise!" ordered a fourth, who appeared to be in command. "Listen, comrades," whispered he to the prisoners lying on the ground, "was it Finnish you spoke?"

"Go to the devil!" said Vitikka in a rage.

"Maledicti, maledicti Fenno-nes!" said the former speaker in the darkness. "You are mine!"

"Now they are coming!" cried one of the band, and the trampling of horses was heard on the road to Ingolstadt. The peasants remained still, and for greater safety gagged the prisoners. The approaching troop were provided with torches, and seemed to be Germans, who were returning from a marauding expedition. They were riding so quickly that they did not notice the barricade until they were close upon it; at the same moment a murderous fire opened upon them from behind this obstruction. Ten or twelve of the foremost fell to the ground, and their riderless horses reared and dragged them along by the stirrups; the greatest confusion prevailed amongst them, some turned back, riding over their comrades and the pack-horses; others fired off their pistols towards the enemy behind the barricade. The peasants rushed from their ambush and furious-

Stockholm.

The government plans compensation for celiac disease

The so-called celiac allowance, i.e. compensation for people with celiac disease to compensate for more expensive food costs due to the disease, ended in 2015.

There are now hopes that this compensation will again be put into use. The government's program reads: "Restoring the celiac benefit with an emphasis on minors and low-income earners."

We'll see if that happens?

No Russian cars to the EU

The EU has now banned the importation of cars with Russian plates into the EU area.

THL published the twelve ways to prevent drug deaths program

Drug use and experimentation have continued to become more common in Finland. At the same time, the harms and drug-related deaths have increased. Deaths from drug poisoning and Deaths due to long-term use of narcotics have been increasing throughout the 2000s.

Of particular concern is the increase in drug-related deaths

This magazine can be read anywhere

but the easiest way is probably to read it with a tablet, like here on the Saltkaret Tower.

among young people under the age of 25.

The prevention program can be found here: thl.fi

African swine fever in Sweden

The Swedish animal health authorities announced on September 6, 2023 that a wild boar has been infected with African swine fever (ASF). A wild boar had been found dead in the area of Fagersta municipality in central Sweden. African swine fever has not been detected in Sweden before, and the disease does not occur in ot-

her Nordic countries.

Seven dead wild boars had been found in Fagersta after August 25, one of which was now found to be infected. The municipality of Fagersta is located approximately 150 km northwest of Stockholm.

African swine fever is a deadly viral disease of pigs and wild boars that is not contagious to other animals or humans.

When you arrive in Finland from countries where African swine fever occurs, you must carefully follow the instructions

and recommendations regarding importation and disease protection, so that African swine fever does not spread to Finland as well. (Finnish Food Agency)

There are vacancies for young musicians in the Rock School

In the Rockskolan, which is maintained by the Vaasa city's youth service, there are student places available in band lessons this autumn. In Rockskolan, 13-17-year-olds from Vaasa can play pop and rock music in various forms.

Rock school offers hobby activities with a low threshold for young people, as you can join without any experience, all you need is an interest in music and playing or singing in a band.

- In the beginning, you don't have to have your own instrument either, but you can borrow one from us. The participation fee for the band lessons is only 11.50 euros per person for one semester, says Sami Sillanpää, supervisor at the Rock School. (vaasa.fi)

Food and Nutrition Events Planned for Seniors in Vaasa This Fall

This autumn in Vaasa, a series

ly attacked those that remained, and pulled them off their horses with lassos. In vain the horsemen endeavoured to defend themselves; in less than ten minutes the whole troop was scattered; eight or ten had escaped, fifteen were lying wounded on the road, and six or seven were made prisoners. Only four of the peasants had fallen. The revenge of the Bavarians was inhuman. They fired blank charges in the prisoners' faces, which burnt them black, and partially buried some of them in the ground and stoned them slowly to death.

When this terrible work was finished, they carried away the booty to a place of safety. Bertel and his companion were thrown across one of the horses, and they marched deep into the forest. After some time they stopped at a lonely farm, and the prisoners were dragged in and thrown on

the floor in a separate room, while the peasants in the next room rejoiced over their victory, and drank captured wine. A deathly pale monk now entered the room, carrying a sword by his side with a rope. He held up a torch to the prisoners' faces, took away their gags, and looked at them in silence.

"Am I right," said he at last, sarcastically; "this is Lieutenant Bertel, of the king's life-guards."

Bertel looked up and recognised the Jesuit Hieronymus.

"You are welcome to me, lieutenant, and thank you for our last meeting. Such an important guest must be well entertained. I fancy I have seen this comrade before, also," he said, pointing to Vitikka.

The wild Finn looked him straight in the eyes and opened his mouth with an obstinate grin.

"What have you done with your ears, monk?" he said tauntingly. "Take away your skullcap, foul thief, and let us see if you have grown any ass's ears in their place."

At this daring remark about the incident at Breitenfeld a dark frown contracted the Jesuit's eyebrows, and a blush arose on his pale features; he bit his lips with rage.

"Think of your own ears, comrade," said he. "Anathema maranatha! They will soon have heard enough in this world."

With these words the Jesuit clapped his hands twice, and a blacksmith with his leather apron entered, carrying a pair of

red-hot pincers.

"Well, comrade, do your ears begin to burn?" said the monk cruelly.

Vitikka replied stubbornly, "Now you think you are clever, but you are only a fumbler in comparison with the devil. Your lord and master does not need any pincers, he uses his claws."

"The right ear," said the Jesuit. The smith approached the Finn and put the pincers to his head. Vitikka smiled disdainfully. A sudden blush coloured his brown cheeks, but only for a moment. He had now only one ear.

"Will you now abjure your faith, and believe in the Holy Father and damn Luther, and you shall keep your other ear?"

TO BE CONTINUED

of food and nutrition-related events are set to take place, catering to the elderly population. These events are part of the Food Authority's 'Nourishing Food and Dining Together' campaign, scheduled for the fall of 2023, aims to improve the nutrition of the elderly and raise awareness about its importance in maintaining good health.

Local partners of the campaign will organize various food and nutrition-themed events specifically designed for seniors throughout the season. In Vaasa, these events will be hosted by organizations such as Alma Adult Education Center, the Senior Council, and several other entities.

The planned events will disseminate information about nutrition through activities such as cooking classes, mushroom-picking outings, harvest festivals, and communal dining experiences.

Here's an example of one such event:

Senior Citizens' Luncheon
Thursday, September 14th at 11:30 AM

Large Parish Hall

"Enjoy a delicious meal together for 8 euros. A brief moment of reflection will be held in both Finnish and Swedish. You are warmly welcome to join us for a delightful dining experience!"

What is racism?

The Government understands the concept of racism in its statement as follows:

Racism means defining individuals or groups of people as being inferior based on ethnic origin, skin colour, nationality, culture, native language or religion.

Racism can manifest in society as discriminatory norms and practices, for example, at work. Racism can manifest between individuals and groups as discriminatory behaviour. Prejudice between individuals and groups and fear of the unfamiliar can serve as a breeding ground for racism. Racism creates inequality and not only damages its targets, but all of society.

New Abortion Law Eases Access to Services in Ost-

robothnia

Starting September 1st, significant changes are coming to the field of abortion services in the Wellbeing Services County of Ostrobothnia. Under the new legislation, individuals seeking a termination of pregnancy will no longer require a referral from a health center. Instead, direct appointments can be scheduled with the Gynaecology Outpatient Clinic.

The key amendment simplifies access to abortions before the twelfth week of pregnancy. Unlike the previous regulations, pregnant individuals will no longer need to provide grounds for termination or seek permission from multiple doctors. Now, a woman's own request is sufficient.

"In the past, a referral from a health center was mandatory for an abortion, but now you can call our Gynaecology Outpatient Clinic directly to make an appointment," explained Chief Gynaecologist Jennica K  pikk  .

After contacting the clinic, those seeking a termination will undergo laboratory tests, followed by consultations with a nurse and a doctor. In most cases, medical abortions will be offered, allowing patients to complete the procedure at home.

It's important to note that the new procedure doesn't alter the regulations for abortions after the twelfth week of pregnancy. Such terminations will continue to require a license from Valvira, the National Supervisory Authority for Welfare and Health. These cases are relatively rare and are typically related to fetal developmental disorders, maternal health concerns, or other justified reasons.

A Decline in Abortion Numbers

According to the Finnish Institute for Health and Welfare (THL), the number of abortions has been steadily declining over the past few decades. Reasons for seeking an abortion may include issues such as a lack of contraception use, financial challenges, limited support networks, or age-related concerns. Under the new law, individuals will no longer need to

provide justifications to healthcare staff.

"The new Act aligns Finland's practices with those of other Nordic countries," noted K  pikk  . According to THL data, approximately 7,900 abortions were performed in Finland last year, with 252 taking place in Ostrobothnia. The numbers show a decrease in pregnancy terminations, especially among young individuals. The impact of free contraception for those under 25 on abortion rates will be closely monitored. K  pikk   emphasized that various contraceptive options are available and encouraged individuals to explore the one that suits them best. The Contraception Clinic is available to serve people of all ages with their contraceptive needs.

For those considering a termination of pregnancy in the Wellbeing Services County of Ostrobothnia starting September 1, 2023, appointments can be made by calling:

Vaasa at tel. 06 213 2011 on weekdays from 14:00 to 14:45, or Pietarsaari/Jakobstad at tel. 050 4616337 on weekdays from 13:00 to 13:30.

Following the initial appointment, a referral to the laboratory and an appointment at the Gynaecology Outpatient Clinic will be provided, with a follow-up examination scheduled for four weeks after the abortion.

The Senior Line now serves the entire welfare region

The Senior Line, which was launched in Vaasa and Laihia in May, is now expanding its service to cover the entire Ostrobothnia welfare region. The Senior Line is a dedicated service number for individuals over the age of 65 who need an assessment of their healthcare needs. When calling the Senior Line, there is no need to navigate through any menu options; the calls are answered by professionally trained healthcare personnel who can assess healthcare needs, provide guidance, advice, and self-care instructions.

"If the person answering the call cannot immediately handle the

caller's request, they will direct the inquiry to the appropriate authority, which will then contact the caller as soon as possible. We do not transfer calls to a number where the caller has to wait in line again," says department head Erja Lahti.

Lahti emphasizes that the Senior Line is a user-friendly contact channel for seniors, which was developed by the welfare region in response to customer feedback. Many seniors find it challenging to call the customer service center because it requires navigating through various menu options.

During the summer, they received several inquiries from neighboring municipalities.

"The response from customers in Vaasa and Laihela has been positive. Last spring and summer, we monitored call volumes to estimate how many employees would be needed for this service. When technology allowed us to expand the service, we decided to do so as soon as possible."

The Senior Line is part of the customer service center, and calls are answered by healthcare professionals from the welfare region.

"We can balance call peaks at the customer service center and can allocate more staff to the Senior Line and vice versa when needed."

Avoid Rush Hours – Call in the Afternoon

Monday mornings are the busiest times on the Senior Line.

"If it's not a genuinely urgent matter, it's advisable to wait until the afternoon, as it's always quieter then," says Heidi Kangas, one of the individuals who answers calls on the Senior Line.

Customers often need their healthcare needs assessed, but they also frequently inquire about their laboratory results or X-ray images.

"But feel free to call the Senior Line for any healthcare or welfare-related questions with a low threshold," says Kangas.

Seniors can still contact the customer service center if they need to have their healthcare needs assessed, seek advice, or schedule an appointment at a doctor's or nurse's office

Watch out for scam messages sent in Suomi.fi services' name

The Digital and Population Data Services Agency warns of scam messages being sent in the name of Suomi.fi services. In addition to text messages, scam messages are also being sent via social media channels. The message in question is a phishing message that attempts to get the user to click a link in the message.

Do not click on any links in e-mail or text messages. Do not access the services through links or search engine results. Instead, enter the full address of the website in the address bar, such as www.suomi.fi.

Hugo Simberg's photographs and art

Hugo Simberg (1873–1917) was a Finnish painter and graphic artist, but also a prolific photographer.

The Fokus Gallery exhibition Photos and art by Hugo Simberg shows the artist's photographs, prints and paintings side by side. The exhibition, to be staged in a single gallery, celebrates Simberg, with the year 2023 marking the 150th anniversary of the artist's birth. The exhibition will be on display from 19 September to 17 December 2023.

THL recommends

the booster dose with a new variant-tailored product in late autumn 2023 for older people and certain risk groups

In accordance with the preliminary assessment issued in May, the Finnish Institute for Health

and Welfare (THL) recommends that the booster dose of the COVID-19 vaccine in late autumn 2023 be given to persons aged 65 or over, persons belonging to medical risk groups aged 18 or over, and persons with severe immune deficiencies aged 12 or over. The vaccine will be a new product tailored for the XBB.1.5 variant after it has been granted a marketing authorisation.

The booster dose is recommended for groups at the highest risk of severe coronavirus disease as the disease may again become more prevalent in autumn and winter. The new booster dose is aimed at reducing the number of cases of the severe disease, the need for hospitalisation and deaths associated with COVID-19.

"There are no medical grounds for extensive vaccination of the entire population. For those under 65 years of age who do not have diseases that predispose them to severe coronavirus disease, the previously recommended three vaccine doses, including previous coronavirus infections, continue to provide good protection against severe coronavirus disease," says Mika Muhonen, Medical Specialist at THL.

We have ISSN-numbers!

The Finnish ISSN center has given our newspaper international journal codes, so-called ISSN codes. This after quite thorough consideration. So now we are officially part of the Finnish newspaper world. We are newspapers "for real".

Vaasa's green areas are the best maintained in Finland

Vaasa came out on top in the care of green areas in a national resident satisfaction survey. The annual survey evaluates residents' satisfaction with local municipal technical services.

Green areas include not only parks and parks, but also urban forests, playgrounds, dog parks, marinas and some of the local exercise areas. In Vaasa, residents' satisfaction with these destinations has been top class for years. The situation has not always been this positive.

- Comparisons between muni-

A book in Swedish about the famous woman artist i Vaasa, Alexandra Frosterus-Sältin, You can buy it here:

- adlibris.fi

- <https://akateeminenwebshop.com/>

icipalities have been made since the mid-90s, and Vaasa participated in the survey for the first time in 2004. At that time, we were ranked 22nd in terms of parks, which is practically last. Forest manager Timo Jousmäki recalls.

Since then, operating methods have been systematically developed every year.

- The first place is the result of long-term work, for which we have used all our available resources, no matter how small they may be. The wonderful green areas are Vaasa's trump card, and it's great to see that the residents also appreciate the work done for them. Jousmäki continues.

Cost efficiency increases the value of first place. Vaasa is also the most cost-effective city in the comparison. The amount of money spent on one square meter of green areas is the smallest in Finland.

- We can say that the maintenance of green areas is the cheapest in Finland. We have committed staff, and we also try to use all possible means to recruit new employees, says the responsible gardener Kaj-Erik Grandell.

Vaasa has plenty of green areas for the size of the city, and pleasant parks can be found in every

part of the city. There are three teams working in the asset management unit of municipal engineering, one of which focuses on green construction, one on the maintenance of green areas, and one on forests. There are about thirty permanent employees, and in addition, many seasonal workers work in the green areas. In the summer season, there are even a total of 135 of them. (Vaasa.fi)

Care Guarantee

Care within 2 weeks from 1.9.23

Starting on 1 September 2023, non-urgent care in primary health care must be provided to people more quickly. The maximum waiting time for outpatient care will be shortened from three months to 14 days, and the maximum waiting time for oral health care from six months to four months.

In addition, from 1 September onwards, patients must receive an assessment of the need for and urgency of treatment on the same day as they have been in contact with the health care unit.

This also applies to oral health care in primary health care. An individual assessment of the need for treatment must also determine whether the patient needs treatment faster than the maximum waiting time required by law.

Parliament adopted the legislative amendment on the maximum waiting times for access to care in November 2022, and the Ministry of Social Affairs and Health sent the wellbeing services counties instructions on the implementation of the provisions on 14 July 2023. In addition to primary healthcare, which is the responsibility of the wellbeing services counties or the City of Helsinki, the amendment will affect student healthcare and prison healthcare.

The shortened maximum waiting times apply to care in cases involving an illness, an injury, an exacerbation of a long-term illness, new symptoms or a deterioration of capacity for work.

The care guarantee will not be tightened after one year

At the beginning of September, the tightened care guarantee came into effect. You must see a doctor within two weeks, even in non-urgent cases. Welfare areas have obvious difficulties in complying with this.

The intention was that this two-week period would be shortened to one week after about a year.

The new government is now considering that this tightening, which will take place in a year, will not be implemented. The proposal is that the two-week care guarantee will be kept in effect, due to the staff shortage.

Presidential Election

SFP has no presidential candidate

This was announced by Anna-Maja Henriksson last Thursday. The party also does not support any of the candidates.

Presidential election

candidates so far

There are already numerous proposals. Here is a list of the most important ones:

At its party meeting on June 18, 2022, Liike Nyt chose its chairman, MP Hjallis Harkimon, as its presidential candidate.

European Commissioner Jutta Urpilainen has said that she is considering a candidacy when she visited Vaasa a week ago, and SDP has decided to invite her as the party's candidate in November. Sanna Marin encouraged Jutta to become a candidate the other day.

The Greens decided at their party meeting on June 10, 2023 to support Pekka Haavisto in the elections, who is running for president through the voters' association. In this way, possibly Pekka Haavisto wants to distance himself a little from the Greens in the election, the Greens failed miserably in the last parliamentary elections.

ment Paavo Väyrynen (Centre) announced his willingness to be a presidential candidate on June 12, 2023. He started collecting supporter cards for the presidential election with the help of the voters' association. Väyrynen announced that he could not support the possible candidacy of Olli Rehn (Centre). Paavo himself probably doesn't remember how many times he has been a candidate.

Mika Aaltola, director of the Foreign Policy Institute, announced on August 3, 2023, that he would seek candidacy with the help of the voters' association.

The True Finns Candidate is Jussi Halla-aho.

The chairman of the coalition, Petteri Orpo, said on August 14, 2023, that Alexander Stubb will be asked to be the coalition's presidential candidate, who has since agreed. Antti Häkkänen, who previously considered running for president, said on the same day that he supports Alexander Stubb's candidacy. The decision was unanimous even though several people in leading positions had supported Häkkäs earlier.

Li Andersson has said that he is considering the candidacy. Probably not a very good idea, because the votes given to him reduce Jutta Urpilainen's chances of reaching the second round.

The Governor of the Bank of Finland, Olli Rehn, announced his willingness to run for president on June 21, 2023. He started collecting supporter cards for the presidential election with the help of the voters' association.

Former Member of Parlia-

The party conference of the Christian Democrats decided to nominate the party's chairman, minister Sari Essayah, as the party's presidential candidate. Image; Eduskunta.fi

Today

HISTORY REPEATS ITSELF!

This story tells of an autocratic ruler who planned to start a war to conquer part of the neighboring country.

All his closest ministers urged him to start the war because the army was strong, almost invincible and there was definitely no risk of the war leading to defeat. And no minister dared to say anything else because those who were of a different opinion usually had to think about it in prison,

But there was one who was often of a different opinion and therefore already serving a prison sentence. His name was not Alexey at all, but Mikael.

The dictator wanted to hear his opinion as well. So Michael was brought from the prison, and a minister spoke to him beforehand and commanded him to say that the war will go well and lead to victory, and the territories of the neighboring state may be annexed.

But Mikael did not obey. His message was that if the dictator starts the war, he will lose and he will die.

The dictator got angry and threw Mikael in prison again.

Then the army attacked the

What house is this?

Last weeks house: Korsholms Church

PensilSketchApp

neighboring country, tried to capture some territories, but failed and the end result was that the army had to retreat with its tail between its legs, and the dictator was killed.

Does this sound familiar? When could such a thing have happened? Now? In the 1930s-40s? 1914?

No. This story tells of a sequence of events that occurred 2800 years ago. And the description can be found in the Bible's First Kings 22 chapter: http://runeberg.org/bibeln/11_22.html

In Ukrainian:

ІСТОРІЯ ПОВТОРЮЄТЬСЯ!

Ця історія розповідає про самодержавного правителя, який планував почати війну, щоб завоювати частину сусідньої країни.

Всі його найближчі міністри закликали його почати війну, тому що армія була сильною, майже непереможною і точно не було ризику, що війна закінчиться поразкою. І жоден міністр не наважувався сказати нічого іншого, тому що тим, хто був іншої думки, зазвичай доводилося думати про це у в'язниці,

Але був один, який часто був іншої думки і тому вже відбував покарання. Звали його зовсім не Олексій, а Мікаель.

Диктатор хотів почути і його думку. Тож Майкла привезли з в'язниці, і з ним задалегідь поговорив міністр і наказав йому сказати, що війна піде добре і призведе до перемоги, а території сусідньої держави можуть бути анексовані.

Але Мікаель не послухався. Його послання полягало в тому, що якщо диктатор почне війну, він програє і помре.

Диктатор розлютився і знову кинув Мікаеля у в'язницю.

Потім армія напала на сусідню країну, спробувала захопити деякі території, але не змогла, і в кінцевому підсумку армії довелося відступити, підбгавши хвоста, а диктатор був убитий.

Це звучить знайомо? Коли таке могло статися? Зараз? У 1930-40-х роках? 1914?

Немає. Ця історія розповідає

про послідовність подій, які відбулися 2800 років тому. Опис можна знайти в 22 розділі першої книги Царів Біблії: http://runeberg.org/bibeln/11_22.html

Events

Söderfjärden's Meteoriihi - visitor center

Exhibitions and multimedia about the history of the Söderfjärden crater. Star observatory. Cafe in the old countryside.

520 million years ago, a large celestial body fell in this place, resulting in a 5 km wide crater, today's Söderfjärden.

17/09/2023

from 12:00 to 18:00

20/09/2023

from 18:00 to 20:00

24/09/2023

from 12:00 to 18:00

27/09/2023

from 18:00 to 20:00

TIKANOJA'S ART HOME

Kaarina Heikinheimo's 5+ rooms exhibition

Textile art, from copper wire to textile reliefs

A well-known textile artist from Vaasa. In the exhibition, an aesthetic ensemble of a large scale.

The exhibition continues until September 24

KUNTSI MUSEUM OF MODERN ART

Dimensions of a line-exhibition

9.9.23 - 14.4.24

How artists work with the line, where its shape settles as a simple pencil and charcoal drawing or as a spatial installation. The variations of the line can be seen in the group exhibition at the Kuntsi Museum of Modern Art. Both Finnish and international Contemporary Artists – 18 artists and groups of artists – present themselves as part of their artistic work.

VAASA CITY THEATRE NUNNIA JA KONNIA (The Sisters Act)

14.9. - 30.12.23

Next: 21.9. at 13.00

Pitkäkätö 53

www.vaasankaupunginteatteri.fi

WASA TEATER

"Vänd om min längtan"

Musical

5.9.23 - 4.5.24

Next: 21.9 at 13.00 and 19.00

www.wasateater.fi

CITY LIBRARY

EXHIBITION: The world changes - letters remain

8.9-5.10.23

Suomen Kalligrafiayhdistys

Kirjastonkatu 13

BOCK'S OKTOBERFEST 2023

20-23.9.23

<https://bockscornerbrewery.com/fi/event>

FINNISH NATIONAL GALLERY KIASMA, HELSINKI

FREE ADMISSION DAY

6.10.23 at 10-20.30

VAASA BAROQUE

Autumn opera event!

Joseph Martin Kraus: PROSERPIN

Kraus's opera Proserpin will have its Finnish premiere at Vaasa Baroque, performed by an international soloist guard and the Vaasa City Orchestra. The performances are on Friday

13 October 2023 and Saturday 14 October 2023 at 19:00 in the ballroom of Vaasa City Hall.

<https://vaasabaroque.com/>

ATENEUM

COLOUR & LIGHT – THE LEGACY OF IMPRESSIONISM

20.10.2023–25.2.2024

The exhibition introduces Impressionist and Neo-Impressionist art from the period 1860–1916. The exhibition draws parallels between the great masters of international art and Finnish art.

HELSINKI BOOK FAIR

26–29 Oct 2023

<https://kirjamessut.messukeskus.com/>

FINNISH NATIONAL GALLERY KIASMA, HELSINKI

FREE ADMISSION DAY

3.11.23 at 10-20.30

LITTFEST

Litterature festival

16-18-11-23

Guest Mika Aaltola

vaasa.fi/littfest

RUSK

Chamber Music in Jakobstad

21–25.11.2023

A Royal Feast

International creativity at the darkest time of the year

FINNISH NATIONAL GALLERY KIASMA, HELSINKI

FREE ADMISSION DAY

1,12.23 at 10-20.30

Causerie

It's cheap to think

Honorable company, ladies and gentlemen, and all of you who are here to listen to my imaginable ramblings. Today we're going to dive into the fascinating world of the brain's economy and its remarkable ability to think through existence without burning a fortune in energy.

You may have heard it said that the brain is like a constantly pulsing power plant, an electrical monster that guzzles energy faster than a student at a free buffet. But wait, now is the time to turn

Image of the week

Vitamin C. Much vitamin C.

Astronomic Picture of the week Galaxy Cluster Abell 370

Galaxy Cluster Abell 370 and Beyond

Image Credit: [NASA](#), [ESA](#), Jennifer Lotz and the [HFF Team \(STScI\)](#)

Explanation: Some 4 billion light-years away, massive galaxy cluster Abell 370 is captured in this sharp [Hubble Space Telescope snapshot](#). The cluster of galaxies only appears to be dominated by two giant elliptical galaxies and infested with faint arcs. In reality, the fainter, scattered bluish arcs, along with the [dramatic dragon arc](#) below and left of center, are images of galaxies that lie far beyond Abell 370.

the page on the energy spreads- heat and discover the amazing fact: the brain is actually a rather modest consumer of energy!

Just think about this: the brain accounts for only one fifth of the total energy consumption in our dear body. It's like it's the CFO in charge of our biological company, telling our other organs: "Hey, hey, guys, calm down now. We've got to conserve energy here!"

But now comes the most impressive part - and this is where it gets really exciting - no matter how much we think, analyze, and brainstorm, the brain's energy level seems to remain unchanged.

So, here we have it: a brain that thinks, ponders and concocts brilliant ideas, all while barely touching a fin in terms of energy expenditure. It's like watching a low-energy magician conjure up thoughts out of thin air.

What conclusions can we then draw from this energetic mystery? Well, my friends, it seems that thinking is the ultimate economic activity. It's like we have our own built-in power plant, a little thought generator that spins golden threads of ideas without emptying our mental wallet. We can sit here, think about life's big questions, and still have more than enough energy left to plan

Next week: *The Church in Vartsila*

Dismantling silos seen through Siilolive

Vaasa's concrete silos were built in 1958-63. There was a mill near them, which was then closed in 1992. The silos have not been used since then. Twenty years ago, student apartments were planned for silos. A great idea, but the obstacle was the mushroom growth on the concrete structures. - This picture was taken on August 28..

Now the dismantling of the silos has started, at the end of April this year. With the help of a webcam, you can monitor how the dismantling is progressing.

The webcam can be found here:

<https://www.vaasa.fi/siilolive/>

what to eat for dinner.

And then we have the bizarre paradox that the more we think, the less energy is actually used for each thought. The brain becomes like a fine-tuned economic machine, a thought Tesla if you will, which performs better and more efficiently the more it is trained.

So my dear friends, the next time you sit there pondering the mysteries of life, remember that you are not just some thinking beings. You are energy efficient, brain gymnastics masters who take the economy to new heights every time you weave a thought together.

So, keep thinking, brainstorming and analyzing - you can be sure that your brain's energy calculation will never leave you with an unbalanced budget. Thanks and goodbye!

Humour

In court. Judge: — Are you sure that the accused was drunk. . Witness: — I can't say that, Mr. Judge, but his wife said that the man had come home and brought a toilet seat with him and tried to use it as a gramophone record.

A clear conclusion. — How can you decide that Alli doesn't like you? — I told him once that there is one idiot in every family. — And what did he say? — He asked if I was an only child.

A monologue. — Father, what is a monologue (single talk). — The monologue is when I talk

Advertise in Wasa Daily

Being among the first to advertise in this historic and hyper-modern daily may have some PR value.

The advertising price is 6 €/gap millimetre. Standard ads are cheaper (25 mm high = 140 €, 50 mm = 280 €, 75 mm = 400 €. Repeated ads = 30% discount. Send ads to

wasadagblad@gmail.com

From our readers

We very much welcome submissions from our readers. Comments, stories, memories, debate, news from home. Probably this will be the most important part of this spring paper. But space is limited, so please write as short as possible! **So please send posts to:**

wasadagblad@gmail.com

WASA DAILY

wasadagblad@gmail.com

Photo Supplement

Runt Bodvattnet
Bodvattnetin ympäri
Around Bodvattnet
Bodvattnet навколо

Bodvattnet runt

För 400 år sedan var Bodvattnet en djup vik i Björköby i Vasa skärgård. Området här till Kvarkens världsarvsområde.

Båttrafiken till Umeå gick härifrån, i ett par hundra år transporterades post och resande härifrån till Sverige. På den tiden var detta en livlig hamn, med över hundra båthus. På den tiden var havsytan 4 meter högre än i dag. Nu är Bodvattnet en liten insjö som står i kontakt med havet via en grund bäck. På våren är bäcken fylld av liv, gäddorna vandrar upp till Bodvattnet för att leka.

Vandringsleden runt Bodvattnet är omkring 3 km lång, lätt att promenera (dock inte med rullstol). Vid vandringsleden nära Svedjehamn finns utsiktstornet Saltkaret sokm för övrigt gästats av vår nuvarande president. Från tornet har man en magnifik utsikt över Björköby skärgård med de typiska deGer-moränenerna.

Värt ett besök. verkligen!

Bodvattnetin ympäri

400 vuotta sitten Bodvattnet oli syvä lahti Björköbyssä Vasan saaristossa. Alue kuuluu Merenkurkun maailmanperintöalueeseen. Sieltä lähti Uumajaan laivaliikenne, parin sadan vuoden ajan postia ja matkailijoita kuljetettiin täältä Ruotsiin. Tuolloin tämä oli vilkas satama, jossa oli yli sata venevajaa. Merenpinta oli tuolloin 4 metriä korkeampi kuin nykyään. Nyt Bodvattnet on pieni järvi, joka on yhteydessä mereen matalan puron kautta. Keväällä puro on täynnä elämää, hauki vaeltelee Bodvattnetiin kutemaan.

Bodvattnetin ympärillä oleva vaellusreitti on noin 3 km pitkä, helppo kävellä (mutta ei pyörätuolilla). Svedjehamin lähellä sijaitsevan retkeilyreitillä on Saltkaretin näkötorni, jossa vieraili myös nykyinen presidenttimme. Tornista on upeat näkymät Björköbyn saaristoon tyypillisine deGeer-moreeneineen. Vierailun arvoinen. Todella!

Around Bodvattnet

400 years ago Bodvattnet was a deep bay in Björköby in the Vasa archipelago. The area belongs to Kvarken's world heritage area. The boat traffic to Umeå went from here, for a couple of hundred years mail and passengers were transported from here to Sweden. At the time, this was a busy port, with over a hundred boathouses. At that time, the sea level was 4 meters higher than today. Now Bodvattnet is a small lake that is in contact with the sea via a shallow stream. In the spring, the stream is full of life, the pike wander up to Bodvattnet to spawn. The hiking trail around Bodvattnet is about 3 km long, easy to walk (but not with a wheelchair). At the hiking trail near Svedjehamn, there is the Saltkaret observation tower, which was also visited by our current president. From the tower you have a magnificent view of the Björköby archipelago with the typical deGeer moraines. Worth a visit. really!

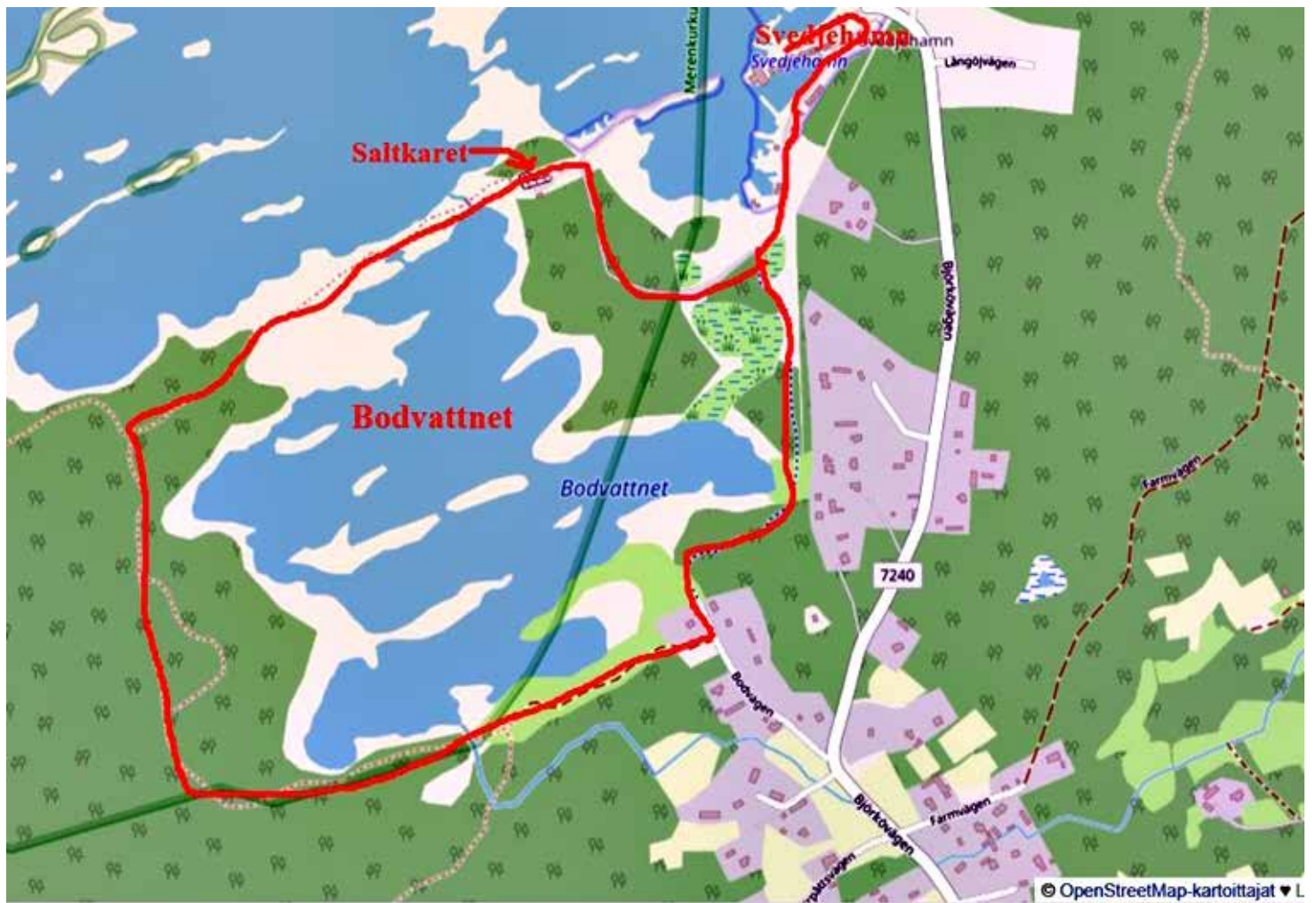
In Ukrainian:
Bodvattnet
навколо

400 років тому Бодваттнет був глибокою затокою в Бйоркебю на архіпелазі Васа. Територія належить до всесвітньої спадщини Кваркена.

Звідси йшов човновий рух до Умео, кілька сотень років звідси до Швеції перевозили пошту та мандрівників. У той час це був жвавий порт із понад сотнею елінгів. У той час рівень моря був на 4 метри вищий, ніж сьогодні. Зараз Бодваттнет - це невелике озеро, яке контактує з морем через неглибокий потік. Навесні струмок повний життя, шукає до Бодваттнету на нерест.

Пішохідна стежка навколо Бодваттнета має довжину близько 3 км, її легко пройти (але не на інвалідному візку). На пішохідній стежці поблизу Сведьехамна є оглядова вежа Салткарет, яку відвідав і наш нинішній президент. З вежі відкривається чудовий вид на архіпелаг Бйоркебю з типовими моренами де Гір. Варто відвідати. дійсно!

ÅR 1617 HUGNADE GUSTAV II ADOLF
BJÖRKÖBORNA MED SKATTELINDRING
OCH FRIHET FRÅN KRIGSTJÄNST
SOM GOTTGÖRELSE FÖR ÅLIGGANDET
ATT FÖRA RESANDE OCH POST
ÖVER KVARKEN.

SAMFÄRDESELN PÅGICK ÅRHUNDRADEN.
PÅ DENNA PLATS FÖRVARADES BÅT
OCH UTRUSTNING.

TILL MINNE AV FÄDERS MÖDA RESTE
EFTERKOMMANDE DENNA VÅRD
ÅR 1951.

